AWE Mainta
E DIFERENCIA DEN NOTICIA

YAMADA URGENTE NA BIAHERONAN CU BOET PENDIENTE

2

3
GABINETE-SCHOOF:
UN EKIPO MINISTERIAL NOBO CU JUDITH UITERMARK ENCARGA CU ASUNTONAN DI REINO

6
DIA DI TATA NO TIN MESUN RECONOCIMENTO CU DIA DI MAMA

34
AWEMAINTA.NL
HET KABINET-SCHOOF:
EEN NIEUWE MINISTERSPLOEG

Yamada urgente na biaheronan cu boet pendiente

GRENSPOLITIE lo, riba peticion di Ministerio Publico, sigui para biaheronan cu debe di boet durante e periodo di vakantie cu ta nos dilanti.

Personanan cu debe boet ta core riesgo di wordo deteni dor di Grenspolitie y di lo no por sigui cu nan biahe te cu nan cumpli cu pagonan di nan multa(nan).

Esaki por tin, entre otro, como consecuencia cu hende ta perde avion. Si resulta cu un persona no por (o no kier) paga e boet, CEA lo traslada e persona aki pa KIA p'e cumpli cu su detencion. Pa cu e meta aki KIA a prepara caba celnan tanto pa hende homber como hende muhe.

Ministerio Publico ta haci un yamando urgente na tur hende, specialmente na biaheronan, cu tin debe di boet pa paga esaki mas lihe posibel. Por paga online via cuenta bancario 4000905 di ArubaBank, bao mencion di e parketnummer (cu ta cuminsa cu un P).

Tambe bo persona por paga na caha di Ministerio Publico despues di haci un afspraak via e website (www.omaruba.com). Si bo tin algun pregunta tocante bo boet, por manda esaki pa info@omaruba.aw.

Bo por haci uzo alabes di e formulario di contacto riba e website pa haci pregunta.

Algemene Rekenkamer a presenta informe detaya riba entidad autonomo na Aruba

DURANTE un conferencia di prensa diahuebs ultimo, secretaria di Algemene Rekenkamer (ARA), drs. Mary-Ann de Jong-Curet, a presenta e informe di investigacion titula *"Instellingen op Afstand: Op Afstand maar toch dichtbij"*. E informe aki ta detaya e situacion financiero y operativo di varios entidad autonomo na Aruba, revelanto e deficitnan financiero persistente.

E estudio ta enfoca riba e entidadnan cu a wordo privatisa, independisa of incorpora pa ehecuta tarea publico, na cual ta ricibi fondo publico den forma di subsidio, contribucion anual, transferencia di capital di pais Aruba of entrada specifico regula pa ley. E entidadnan investiga ta inclui instancia di derecho publico, empresa estatal (Overheids NV's) y fundacion publico (overheids stichtingen). En particular, a analisa detayadamente Arubus, Post Aruba, RDA, WEB Aruba, Serlimar y Fundacion Lotto pa Deporte.

E informe a wordo presenta na parlamento y ta disponibel publicamente riba e website di ARA. E conferencia di prensa aki a wordo convoca pa proporciona un resumen di e puntonan di mas importante di e investigacion na comunidad.

E presentacion a subraya e motibo y e obhetivbonan di e estudio, como tambe e principal recomendacionnan di ARA. A destaca cu e investigacion ta sumamente extenso cu e informe dividi den tres parti y varios anexo importante.

P'e analisis financiero, a uza e periodo administrativo di 2018 pa 2020, integrando tur e informacion relevante y actual disponibel. E investigacion di ARA a revela cu hopi di e entidadnan a enfrenta deficit financiero grandi y persistente, sin mustra mehoracion aña tras di aña. E situacion aki tabata evidente a traves di e controlnan anual di ARA riba e cuentanan di e pais.

Presidente di ARA, drs. Xiomara Croes-Williams, a enfatisa e importancia di garantisa cu e servicionan publico ta confiabel, accesibel y sostenibel. Desde cu Aruba a obtene su status aparte, a opta den varios ocasion pa delega e servicionan publico na entidad independiente pa mehora e eficiencia. Sinembargo, Croes-Williams a subraya e necesidad di evalua cuidadosamente e motibo y e obhetivonan tras di e decisionnan como tambe e mecanismonan di financiamento y e garantia pa cumpli cu e metanan estableci.

ARA a realisa e investigacion aki debi n'e deficitnan financiero persistente den varios entidad, cu e obhetivo di proporciona un vision completo di e entidadnan existente y e riesgonan financiero cu nan ta representa pa finansa publico. ARA ta spera di sostene parlamento den su labor di supervision gubernamental y urgi e ministerionan corespondiente pa tuma medida di mehora p'e entidadnan cu no ta funcionando adecuadamente.

E informe tambe ta inclui un conteo detaya di 44 entidad, proporcionando informacion riba su forma, funcion y situacion actual. E informacion detaya aki ta crucial pa sostene Parlamento den su tarea di control y p'e ministerionan tuma e medidanan necesario pa mehora e situacion di e entidadnan cu problema financiero.

E investigacion ta dinamico y mientras esaki a realisa, a identifica 45 entidad. Recientemente Parlamento a aproba e creacion di un entidad nobo, RWZI y a discuti e plannan pa independisa otro servicio gubernamental, como Vacation Rentals.

ARA ta spera cu e informe aki y su recomendacionnan ta den gran balor p'e maneho publica na Aruba, proporcionando un base solido pa decision y accion futuro cu ta garantisa e sostenibilidad y eficiencia di e servicionan publico.

Gabinete-Schoof:

Un ekipo ministerial nobo cu Judith Uitermark encarga cu asuntonan di Reino

RIBA 13 di juni 2024, Hulanda a presenta Gabinete Schoof, cu Dick Schoof como e prome minister sorpresa. Schoof, naci na 1957 na Santpoort, tin experiencia den e Servicio di Inmigracion y Naturalisacion, NCTV, AIVD y e Ministerio di Husticia. Su experencia administrativo ta impresionante, pero su habilidad politico no a keda demostra ainda.

Reparticion di carteranan

Eelco Heinen (VVD), ta tuma e ministerio di finansa, cu e meta di limita gastonan publico. Judith Uitermark (NSC), ta bira minister di Asuntonan Interior y Relacionnan di Reino. Uitmark tin experiencia como hues penal y mediado, loke ta crucial p'e agenda di reforma di NSC.

Caspar Veldkamp (NSC), diplomatico, lo dirigi Asuntonan Exterior. Reinette Klever (PVV), naci na 1967, ta bira minister di Comercio Exterior y Desaroyo, un cambio di rumbo hopi cla. David van Weel (VVD), ta asumi e rol di minister di Husticia y siguridad, cu experencia den NATO.

Marjolein Faber (PVV), ta bira minister di Asilo y Migracion. Eppo Bruins (NSC), lo lidera Educacion, Cultura y Ciencia. Ruben Brekelmans (VVD), ta bira minister di Defensa. Barry Madlener (PVV), ta bay lidera Infrastructura y Maneho di Awa.

Dirk Beljaarts (PVV), ta bira Minister di Asuntonan Economico. Femke Wiersma (BBB), ta asumi e cartera di Agricultura, Pesca, Siguridad di Cuminda y Naturalesa. Eddy van Hijum (NSC), lo trata Asuntonan Social y Empleo. Fleur Agema (PVV), ta bira minister di Salud, Bienestar y Deporte.

Mona Keijzer (BBB), lo lidera Vivienda publico y planificacion teritorial. Sophie Hermans (VVD), ta bira Minister di Clima y Crecemente Berde.

Minister di Asuntonan di Reino: Judith Uitermark

E nombramento di Judith Uitmark ta marca un paso importante den su carera. Su experiencia legal y experiencia como mediado ta esencial pa su rol. Uitmark mester duna forma y implementa e agenda di reforma administrativo di NSC, un tarea complica y politicamente delicado. Su habilidad pa media den conflicto y haya solucion lo ta crucial pa su exito.

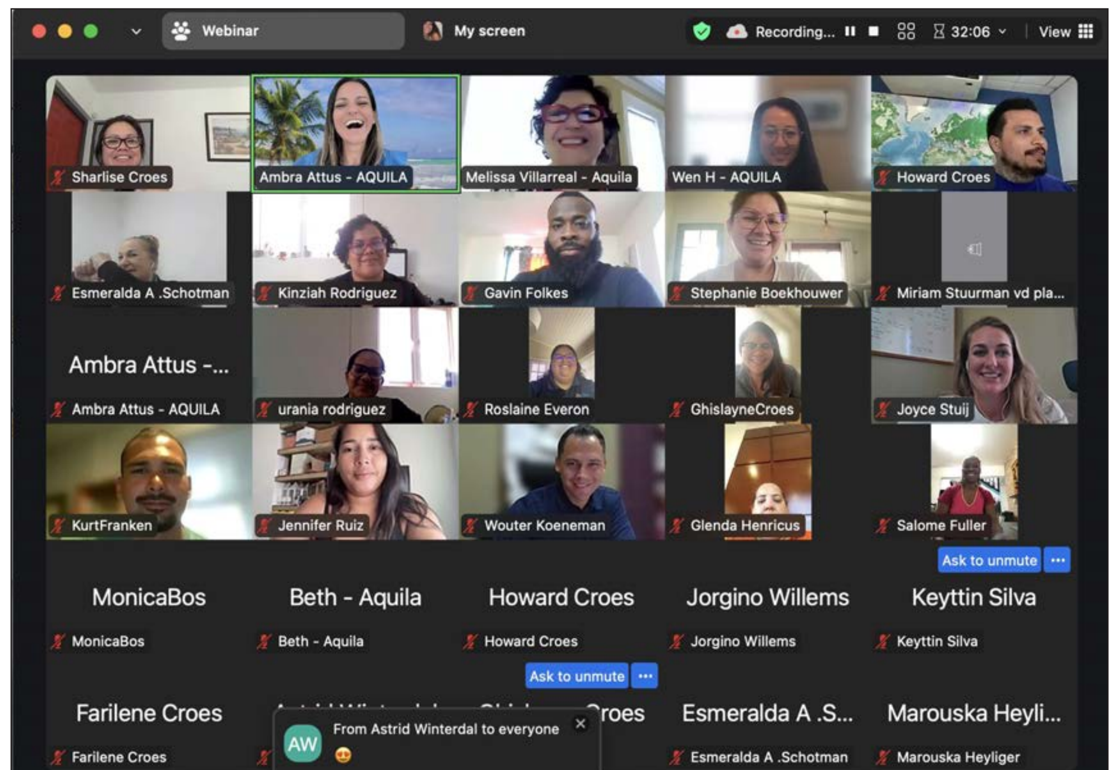
E responsabilidad pa cu e relacionnan cu Reino ta cay completamente riba Uitmark, incluyendo su relacionnan cu e partnernan Caribense di e Reino Hulandes. Su amplio gama di tareanan ta rekeri un conocemento profundo di politica nacional y internacional.

‘Como un paso pionero den Caribe y dunando atencion na desaroyo duradero’

A.T.A. ta facilita curso di sostenibilidad na operadornan di tour y agencia di waf

ARUBA Tourism Authority (A.T.A.) recientemente a facilita curso virtual di sostenibilidad destina pa operador di tour y agencia di waf como un paso pionero den promove turismo sostenibel na Aruba. E iniciativa aki, realisa den colaboracion cu ‘Aquila Center for Cruise Excellence’, ta marca Aruba como e prome destinacion pa completa participacion den tal programa di entrenamento. Dos organisacion, esta A.T.A. como Aquila cu ta miembro orguyoso di Florida Caribbean Cruise Association (FCCA).

E curso, dirigi p’e entrenador global Ambra Attus di e ‘Aquila Center for Cruise Excellence’, ta diseña pa suministra participantenan cu e conocemento y herment necesario pa practica y mehora excursion y experiencia di e bishitante na un manera sostenibel. Ta importante pa menciona cu e curiculo ta alinea cu e criteria di ‘Global Sustainable Tourism Council (GSTC)’, y ta duna socionan local e capacidad pa adopta mentalidad, strategia, y habilidad cu ta enfoca riba experiencia autentico, impactante, y sostenibel p’e bishitantenan di e mundo di turismo crucero pero tambe di turismo en general, esaki mientras ta crea memoria inolvidabel.

Temanan Principal cu a keda presenta durante di e curso a inclui:

- Comprondemento di e tema di sostenibilidad y su relevancia/ importancia p’e industria di turismo
- Tendencianan actual den e industria crucero
- E papel importante di socionan local den sigura un experiencia sostenibel n’e destinacion
- Guia y recomendacion dirigi na crea experiencianan sostenibel p’e bishitante
- Pasonan pa logra certificacion di ‘Global Sustainable Tourism Council (GSTC)’

Como miembro di GSTC desde 2018, entrenador Ambra Attus ta brinda hopi experencia den biahe y turismo. Su pasion pa turismo sostenibel, hunto cu su experiencia extensivo den entrenamento y entrenador den sostenibilidad, ta un parti instrumental den crea experiencianan cu proposito pa lineanan di crucero den Caribe.

Mas di 40 participante for di varios operador di tour y agencia di waf a atende n’e dos dianan di sesion virtual, y a inclui ehempel interactivo cu a permiti pa un participacion activo y aplicacion di e concepto presenta durante di e sesionnan.

Aruba ta orguyoso di t’e ‘forefront’ pa cu e entrenamento aki den Caribe. E curso aki ta representa A.T.A. su compromiso pa proteha y conserva nos medio ambiente y naturalesa mientras ta proporciona experiencianan excepcional n’e bishitante. Nos ta sumamente contento pa mira con nos socionan local lo implementa e practicanan sostenibel aki den nan operacion y ofertanan di tour. Un pabien na cada un di nan!

BEKENDMAKING

Bij vonnis van 23 februari 2024 van het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba is **Kalatinchi N.V. h.o.d.n. The Pastechi House**, gevestigd en kantoorhoudende te Caya G.F. Betico Croes 42, Aruba, in staat van faillissement verklaard, met aanstelling van mr. J.M. (Jeannot) de Cuba tot curator en benoeming van mr. J.M.J. Keltjens tot rechter-commissaris.

Schuldeisers van de gefailleerde worden verzocht om hun vorderingen, gestaafd door bescheiden, onder vermelding van eventuele voorrechten ter verificatie in te dienen bij de curator.

De curator,
mr. J.M. de Cuba
De Cuba Ormel Noordhuizen Attorneys at Law
Elleboogstraat 11-13
T: +297 583 8144
F: +297 583 8145
E: jeannot@dconlaw.com

Dia di Tata no tin mesun reconocimento cu Dia di Mama

REALIDAD di *'Vaderdag'* ta cu e dia aki nunca ta un dia di fiesta, ya cu no den tur cas di famia, tin un reconocimento autentico di kico e rol di ta 'homber di cas' mester ta.

Contrario na celebracion di *'Moederdag'* caminda tin mucho mas actividad social den comunidad, e dia di mañan ta un dia caminda mas chiste ta wordo conta riba e rol di un tata. Sinembargo tin hopi Tata cu ta bibando aleha di nan yiu, separa dor di mama di e muchanan, hasta hopi cu a dicidi di bay Hulanda laga e tata atras y ayanan cuminsa un bida nobo.

E parti mas doloroso sin duda t'e hecho cu e separacion no a bira uno di distancia so pero a percura pa un alehamento den comunicacion caminda practicamente e tata a wordo exclui for di cualkier actividadnan cu su muchanan.

Alex T. di 52 aña tin tres aña cu e no a mira su yiunan, dos aña cu practicamente e no tin contacto mas cu nan y poco e por haci pa logra na convence e mama p'e percura p'e contacto paternal continua.

Aki na Aruba mes tin varios pareha cu a separa, a divorcia caminda e muchanan a wordo indoctrina p'e mama cu nan tata no ta sirbi, cu e ta un sinberguensa y tur esfuerso cu e homber haci, a wordo bagatelisa den un forma cu el a daña por completo e relacion y confiansa entre un tata y su yiunan.

Cu tin tata cu no ta kibra nan cabes cu nan yiunan tambe ta un berdad tristo pero den hopi caso e tata semper a trata di cumpli, haci tur loke ta na su alcance pa su yiunan ta trankilo pero un relacion toxico cu su ex esposa, a pone cu e relacion aki a muri por completo.

Tambe tin tatanan cu no ta reconoce nan propio sanger, insistiendo cu su yiu no ta su yiu ya cu e no kier carga responsabilidad loke ta condenabel sin duda.

Celebracion di Dia di Tata, compara cu Dia di Mama, ta hopi diferente, ya cu e no tin mesun pasion y tampoco tin mesun sinceridad ya cu hopi hende homber mes a daña e aspecto aki.

“E lagrimanan amargo di un hende muhe ”

Comportacion y intimidacion di maestro di scol

Por: Samuel E. Dumfries

MI ta keda sorprendi cu awendia ainda ta existi un grupo di maestro, specialmente un grupo cu ta uni y ta amigo di otro, maestronan di scol cu, na prome luga, tin un trabou responsabel den nos comunidad, y cu ta duna les na nos muchanan, nos alumnonan. Nan ta wordo mira p’e trabou ehemplar de nos sociedad na Aruba. E mesun maestronan aki ta un grupo di maestronan cu tin un comportacion mahos, destructivo y inaceptabel na yegada di un colega nobo n’e scol. Nan ta ter nan colega nobo.

E comportacion aki ta pone mi pensa ariba e comportacion di un grupo di lobos na unda e alfa kier defende su teritorio contra un lobo nobo y e straña. E tin miedo cu e por perde su dominio di su teritorio of cu e lobo nobo ta podera di su grupo. E ta bringe’le. E tin cu gana y pone e otro lobo huy of perde anto e ta wordo expulsa di su teritorio. E derecho di esun mas fuerte?

Como un docente e cientifico, mi a examina e literatura tocante e tema di termento. Mayoria cientifico ta uza e definicion cu termento ta caracterisa su mes dor di un ripiticion di un comportamento negativo, cu ta dirigi na un individuo so cu no por defende su mes facilmente y na unda ta existi un desekilibrio di poder (Chester et al., 2015; Inchey et al.., 2016)

Ora bo yega na un scol nobo pa traha, den bo mente, e ta un comienso nobo den bo carera. Sin embargo, bo no ta wordo acepta, simplemente pasobra bo no ta participa n’e cosnan mahos di e “alfa”, of e maestro kier sa con pa inyecta miedo na su coleganan, e maestro cu hasta e directiva di e scol no ta treve di bay contra di e persona. E ta un bully, un hende cu a haci termento un arte na unda durante hopi aña su comportacion a wordo acepta den e luga di trabou. E scol! Absurdo pero berdad. E cosnan aki ta pasando ariba e momentonan aki mes.

Termento of bullying ta un proceso cu hopi biaha ta wordo haci door di un grupo di hende. E hecho ta cu e no ta pasa cu muchanan of alumnonan so, pero tambe entre maestronan cu supuestamente ta bo colega. Maestronan ta influencia e fenomeno di termento den klas ariba dependiendo di e manera con nan mes ta responde p’e norma y balornan cu nan tin p’asina actua contra e fenomeno di termento. Esaki por resulta den un manera di actua positivo of negativo. Pero hopi biaha nan no tin suficiente herment of nan no a haya training of wordo prepara adecuadamente pa actua contra y reconoce termento.

Estudio ta mustra cu maestronan cu a sufri di termento ora nan tawata mucha ta compronde e fenomeno aki miho. Nan ta compronde e victimanan miho , y esaki ta haci cu nan por influencia e proceso pa no ter mas den un bon direccion, un direccion unda tur hende ta acepta otro.

Maestronan cu ta wordo abusa mentalmente pasobra un otro maestro of maestronan ta ter nan t’esunnan cu si sa kico kiermen pa ta un Bully. Automaticamente bo lo kier denuncia e situacion aki n’e directiva di un scol, pero e ta un frustracion y demotivacion ora nan no ta tuma bo palabra na serio y hasta minimalisa locual bo ta splicando nan tocante e situacion. Anto con doloroso e mester ta cu nada no ta wordo haci. Bo ta sinti’bo bo so. Mi por imagina c’un maestro asina no ta sinti su mes sigur of protegi mas y sigur no ora e director(a) di e scol ta conspira hunto cu e grupo di maestronan cu structuralmente ta intimida y ta bully otro maestro ariba un manera masha negativo mes. Un grupo contra un(1) hende. Increibel!

Miedo ta hunga un papel enorme den comportamento aki. E “Alfa” tin miedo cu e herarkia social ariba e scol ta cambia. Esey kiermen cu e lo insisti e demas coleganan cu tin miedo di dje pa actua y ataca. El grupo di maestronan ey ta transforma den un especie de homber primitivo cu no ta pensa racionalmente pero instintivamente y kier actua pa implementa e ley di “Survival of the Fittest” esun mas fuerte ta sobrevivi. Ban caba cu e colega nobo pasobra nos tin miedo cu e rabia di e colega dominante lo por wordo dirigi na nos. Esey si nos no kier. Esey si duna nos hopi miedo.

Hende t’e unico organismo cu no sa ki ora e mester stop di ataca. Por lo tanto, nan ta perde tur empatía y ta sigui, sin wak e dolor cu nan ta causa. Pero cierto momento esaki ta stop. E ta stop pasobra e persona cu nan ta bully ta dicidi pa defende su mes. E lagrimanan amargo cu a bin di tristeza, y incomprension,

>>

di dolor, y soledad, a ocasiona un cambio interno. E lagrimanan ey, a wordo converti den determinacion y forsa, un spirito de lucha y bringa bek y haya husticia. E lagrimanan ey a bira e impulso pa bay guera cu nan. Awor si ta basta!

E grupo di bully no ta compronde e reaccion aki. Pasobra nunca niun hende no a bay contra nan. E comportacion nobo aki na unda un hende ta bringa bek ta confundi nan. Esaki ta nobo pa nan. Pero nan mes a lanta e gigante di soño. Anto cu e articulo aki mi ta spera di a yuda lanta e gigante aki.

Di e punto di bisto ecologico (Bronfenbrenner, 1976), nan ta analisa e (medio)ambiente cu ta rondona hende. Den e caso aki e situacion na unda bo ta rondona door di maestronan cu ta intimida y ta ter of bully. "Pero ora bo ta observa bo no ta studia solamente e comportamento di maestronan cu mester cambia pero tambe e comportamento di otro colega cu ta bira nan cara ey ta haci manera nada no a pasa of cu tin miedo. Pero e directiva y conseho di un scol, e Inspeccion de Educacion, departamentonan social, e sistema hudicial, polis, abogado of hasta e Minister di Enseñansa t'e gigante cu nos mester lanta fo'i soño. Nan t'esnan cu mester tuma medida pa stop e termento of bully n'e scol.

Mi sa cu nan sa haci nan trabou y cu nan sa actua. Pero toch mi ta challenge nan pa focus ariba e fenomeno mahos y maligno aki cu ta creciendo atrobe, hopi keto, poco poco, mas y mas, pero e t'ey. E ta creciendo manera un celnan maligno anto si nan no ta corta esaki fo'i di e systema, un dia e por ta mucho laat pa remedia of cura e fenomeno aki.
Danki Dios cu tur e instancianan aki t'ey. Y mi ta bisa danki na boso nan y cu mi ta aprecia esaki. Boso t'ey pasobra ta ora hende bin pa ayudo cerca boso nan , boso por yuda y ta yuda y ta duna un man pa corigi of duna curso of programa de orientacion na scolnan y con conscientisa maestro y alumnonan tocante e daño cu bo ta haci na un ser humano ora bo ta ter of bully un hende.

Laga e lagrimanan amargo y e grita silencioso pa ayudo yega na boso horea, na boso curason. No ta solamente alumnonan pero tambe maestronan mester por sinti nan mes sigur y safe n'e luga di trabou of na scol. Nan no mag di sinti nan mes desespera of intimida pasobra hende ta bully nan. No akinan na nos Dushi tera Aruba. Ta basta shonnan!
Na tur e maestronan cu ta experiencia bullies of termento, kita e miedo y bay denuncianan. Nos Sociedad tin un net di siguridad y nan ta instancianan cu por yuda bo. No acepta mas cu nan ta abusa bo psygologicamente. Bo no mester acepta nada!

Si bo no hacie'le e patron di termento ta continua. Nan lo keda ter bo of bully bo, nan lo gaña ariba bo of conta storia cu no ta cuadra cu bo bida actual, of nan ta kita bo autoridad ariba bo alumnonan. Psycologicamente nan lo caba cu bo. No permiti nan haci esaki cu bo persona. Nan ta kere cu nan tin poder. Nan no tin esey, nan tin miedo, esey ta crea un comportacion mahos. Si bo no lanta para pa bo mes bo hamas lo ta completo atrobe. Busca ayudo. Ban nos tur contesta e grito silencioso aki, y seca e lagrimanan amargonan.

N'e director(a) cu no ta actua of ta acepta cu maestronan ta ter of bully un otro maestro, bo mester tin berguensa cu bo no ta haci nada! Hasta e grupo di maestronan ta capaz pa instrui alumnonan con pa intimida un maestro cu a bin nobo n'e scol. Boso no ta compronde cu boso ta creando un generacion nobo di Bullies. E ta un abuso mental. Anto e mayornan no sa mes cu boso ta haci esaki cu nan yiunan. Pero desde awe si nan ta realisa esey. Si antes nan a ter bo ora bo tawata chikito, no ta bira tempo pa bo laga e pasado ey bay of buska ayudo pa kibra e cadena di e pasado ey. Stop di haci locual bo ta haciendo.

Na tur hende cu por yuda, mi ta spera cu boso bay investiga, e fenomeno aki y cu nos tur sigui lucha p'e cos mahos aki. Revisa boso maestronan den reunion cu personal y wak ken mester di ayudo. Na nos autoridadnan corda cu hunto nos ta mas fuerte cu e grupito cu comportacion mahos aki. Danki pa boso esfuerso. E ley ta para na boso banda. Den ley ta para cu pa difamacion bo por wordo condena. Yuda nos pa remedia. Awor a bira tempo. E gigante a lanta!

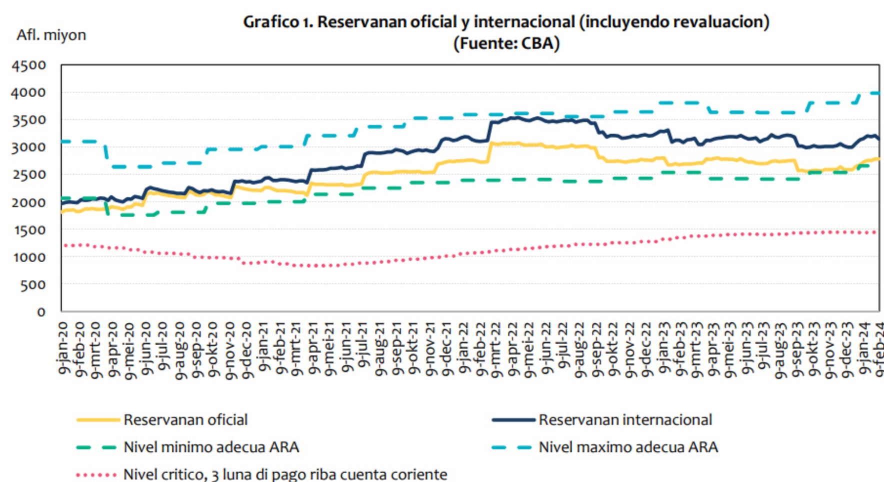
Banco Central di Aruba ta afirma cu reservanan di divisa ta permanece adecua

RECIENTEMENTE Banco Central di Aruba (BCA) a tuma nota di un articulo publica door di Sr. Waslander dia 19 di april 2024 den Bon Dia Aruba encuanto desaroyo di nos reservanan. Pa evita mal comprendemento, pa medio di e publicacion aki, BCA ta elabora y splica mas riba e desaroyonan den e reservanan internacional durante aña 2022 y 2023, cu durante e prome trimester di 2024 ta sigui riba nivelnan adecua.

Na fin di december 2022, e reservanan internacional a yega Afl. 3.240,4 miyon, cu ta encera un subida di Afl. 109.8 miyon compara cu fin di december 2021. E crecemento den e reservanan durante aña 2022 a resulta primordialmente door di e prestacion robusto di e sector turistico y compra di propiedad na Aruba door di personanan residencia den exterior. Durante aña 2022, e reservanan internacional y oficial tabata adecua di acuerdo cu e indicadornan cu BCA ta monitor.

Na december 2023, e reservanan internacional a baha di Afl. 3.240,4 miyon (december 2022) pa Afl. 3.061,9 miyon. Factornan principal cu a contribui na e bahada menciona ta e refinanciamento di debenan externo riba e mercado local door di e sector priva, pagonan di dividendo na no-residente y (re-)financiamento di debe internacional den e mercado di capital na Aruba door di gobierno di Aruba. Fuera di tin suficiente divisa, esaki a sosode debi cu e tasa di interes na Aruba tabata mas abou cu e tasa di interes den exterior.

BCA ta subraya cu aunke e reservanan a baha durante 2023, e reservanan internacional a permanece adecuado di acuerdo cu e indicadornan cu BCA ta monitor. Specificamente, e reservanan internacional a surpasa 3 luna di pago riba e cuenta coriente di e balansa di pago y e metrico 'Assessing Reserve Adequacy' (ARA) di e Fondo Monetario Internacional (FMI) a keda adecua. Ademas, BCA ta informa cu den e prome lunanan di 2024, ya e nivel di reservanan di divisa a aumenta cu Afl. 199.2 miyon compara cu fin di 2023. Finalmente, BCA ta premira cu e nivel di e reservanan internacional lo sigui ta adecua durante 2024.

Tabel 1: Metriconan relata na reservanan observa durante e ultimo 12 luna

	2023											2024
	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	jan
Cobertura estima di pagonan riba cuenta coriente[1]	7,0	6,8	6,9	6,8	6,7	6,9	6,8	6,2	6,2	6,3	6,3	6,5
Metrico estima di FMI ARA[2]	105,3	109,6	114,9	113,5	111,8	113,4	113,7	105,9	105,5	102,2	103,4	106,8

[1] E cantidad di luna di pagonan riba cuenta coriente cu e reservanan internacional ta cubri.
[2] E proporcion entre e nivel di reservanan oficial y e nivel minimo adecua (conforme FMI), den porciento.

Como autoridad monetario di Aruba y di acuerdo cu e responsabilidad stipula den articulo 10 di e ordenansa di banco central, BCA ta continuamente monitor desaroyonan den e reservanan y ta para cla pa actua acaso ta necesario, pa mantene e nivel di e reservanan adecua.

Corte Europeo ta multa Hungria $216M pa viola leynan di asilo

E Corte Supremo di Union Europeo a impone un multa di 200 miyon euro riba Hungria y un castigo diario di un miyon euro pa no cumpli cu regulacionnan di asilo di EU y pa deportacion ilegal di migrantenan. E decision aki ta debi na cu Hungria ta sigui forsa medidanan estricto riba solicitantenan di asilo, desafiando e mandato di EU.

Desde cu mas di un miyon refugiado y solicitantenan di asilo a yega Europa den 2015, principalmente e hendenan cu ta huy di e conflicto na Siria, Hungria a implementa maneho di inmigracion severo. E pais a construi murayanan cerca di e frontera y a tuma accionnan severo pa preveni entrada. E ley actual di Hungria ta rekeri cu aplicacionnan di asilo mester wordo someti pafo di e pais, na su embahadanan den paisnan bisiña manera Serbia of Ucrania, y esnan cu ta intenta crusa e frontera ta wordo manda bay bek.

E Corte Europeo di Husticia (ECJ) a declara cu Hungria no a cumpli cu un veredicto di 2020 tocante e derechonan di solicitantenan di proteccion internacional pa keda den Hungria durante cu nan apelacion ta wordo procesa y e deportacion di esnan cu ta keda ilegalmente den e pais. E corte a condena e evasion delibera di Hungria di e maneho di EU, calificando esaki como un infraccion sin precedente y extremadamente serio di e ley di EU.

Un vocero di gobierno Hungaro no a comenta riba e veredicto. Anteriormente, e gobierno a argumenta cu e veredicto di 2020 tabata irelevante, pues ya nan a cera e "zona di transito" y endurece regulacionnan di asilo.

Prome Minister Viktor Orban hopi biaha tabata tin conflicto cu Bruselas riba varios asunto, incluyendo independencia hudicial y ayudo militar na Ucrania. Den 2021, el a priminti pa mantene e regimen di asilo existente di Hungria a pesar di potencial ordennan di corte Europeo pa cambia esaki.

E Comision Europeo, notando e incumplimiento di Hungria cu e veredicto di 2020, a somete un di dos aplicacion pa corte na comienso di 2022. Leynan di EU ta obliga tur pais miembro pa tin procedimentonan comun pa otorgacion di asilo n'esnan cu ta teme pa nan siguridad den nan pais di origen of cu ta confronta persecucion basa riba nan rasa, religion, fondo etnico, genero of otro tipo di discriminacion.

E veredicto aki ta subraya e tension continuo entre Hungria y e EU tocante maneho di inmigracion y e implementacion di regulacionnan comparti.

Senadornan ta presiona FDA y DOJ riba crisis di 'Vaping' bou Hubentud

DEN un demostracion poco usual di union bipartidista, e Comite di Judicatura di Senado di Merca a critica e Administracion di Alimento y Medicamento (FDA) y e Departamento di Husticia (DOJ) pa nan falta di accion percibi riba e epidemia di vaping bou di hubentud durante un sesion di audiencia diahuebs.

Senador Dick Durbin (D-Illinois) a resalta e tema presentando 'e-cigarettes' cu sabor no autorisa cumpra cerca di e headquarters di FDA, puntrando con tal producto por ta disponibel. A pesar di un veredicto di corte federal di 2021 cu ta ordena e FDA pa kita e-cigarettes no autorisa for di mercado, e agencia no a cumpli cu e fecha limite.

Dr. Brian King, director di e Centro pa Producto di Tabaco di FDA, a testifica cu e agencia a duna prioridad na enforsa e maneho pero ta lucha cu e volumen enorme di aplicacionnan—27 miyon te cu awe. Den diferencia cu companianan cu ta traha remedi y aparatonan medico, fabricantenan di e-cigarettes no ta paga tarifanan di usuario, lagando FDA sin recurso suficiente. King a pidi na Senado pa duna FDA e autoridad pa colecta e tarifanan aki pa maneha e carga laboral efectivamente.

Senador Marsha Blackburn (R-Tennessee) a expresa su frustracion riba falta di un plan concreto for di e FDA y DOJ. King a reporta cu desde Juni, FDA a autorisa 23 producto di e-cigarettes, ningun cu sabor, pero a reconoce e presencia abrumante di productonan no autorisa.

Senador John Cornyn (R-Texas) a señala cu vape flavors, atractivo pa hubentud, a subi pa 1,500% for di 2020 pa 2023. King a confirma cu 90% di hubentud cu ta uza e-cigarettes ta prefera variedad cu sabor, enfatisando e necesidad pa accion regulatorio mas fuerte.

E Centro di Control y Prevencion di Enfermedad (CDC) a raporta cu rond di 10% di studiantenan di high school y casi 5% di studiantenan di middle school ta uza e-cigarettes, en particular, productonan cu sabor ta popular. A pesar di un caida di 60% den uzo di e-cigarettes di hubentud over cinco aña, King a admiti cu mas esfuersonan ta necesario.

Adheri n'e maneho ta keda un reto. FDA a emiti casi 900 carta di advertencia na fabricantenan y mas di 500 na retailers, pero no tin poder pa forsa cumplimento sin apoyo di DOJ. Arun Rao, assistent adhunto di fiscal general pa e Division di Proteccion di Consumidor di DOJ, a reconoce e explotacion di fayonan regulatorio pa fabricantenan y a delinea esfuersonan recien pa confisca productonan ilegal.

Dr. Susan Walley for di e Academia Americano di Pediatria a resalta e efecto dañino di nicotina riba cerebro den desaroyo y a critica e accesibilidad facil di e-cigarettes cu sabor. Representantenan di industria di vaping tambe a expresa insatisfecho cu e proceso di aprobacion di FDA, yamando esaki desorganisa y no efectivo.

Studiante di high school Josie Shapiro a testifica cu e sabornan atractivo y e empake ta haci productonan di vaping peligrosamente accesibel pa hubentud, compartiendo su propio lucha cu adiccion. E sesion di audiencia a subraya e necesidad urgente pa accion federal coordina pa dirigi e crisis di vaping bou di e hubentud y kita productonan ilegal for di mercado.

Biden y Zelensky ta forma un pacto di siguridad nobo durante cumbre di G7

DURANTE e cumbre di G7 na Italia, Presidente di Merca Joe Biden y Presidente di Ucrania Volodymyr Zelensky a firma un acuerdo bilateral di siguridad, reforsando e compromiso di Merca cu Ucrania. E acuerdo aki, e resultado di lunanan di negociacion, ta delinea un plan di apoyo durante un decada, cu ta inclui entrenamento militar, cooperacion mehora den produccion di arma, asistencia militar continuo, y aumento di intercambio di inteligencia.

Den su comentario, Presidente Biden a reafirma e apoyo inkebrantabel di Merca, enfatisando e meta di capacita Ucrania pa defende su mes y detene menasanan den futuro. Ela subraya e enfoke continuo riba proporciona un sistema di defensa aereo na Ucrania, señalando cu otro nacionnan cu ta solicita apoyo similar lo mester warda. Biden tambe a anuncia sancion nobo dirigi na mas di 300 individuo y entidadnan relaciona cu e esfuerso di guera di Rusia y institucionnan financiero extranhero cu ta yuda Rusia, conhuntamente cu restriccion di acceso di Rusia na software y servicionan di tecnologia di informacion di Merca.

Presidente Zelensky a describi e acuerdo como un "dia berdaderamente historico," afirmando cu e ta beneficia di siguridad global pa dirigi e menasa cu Rusia ta presenta. El a califica e pacto como un paso strategico pa e afiliacion di Ucrania na NATO y el a expresa confiansa den apoyo futuro di Merca, a pesar cu e acuerdo no ta obligatorio pa administracionnan posterior. Zelensky tambe a nota cu liderato Chines a sigura cu nan no lo facilita arma na Rusia.

Un aspecto notabel di e cumbre di G7 tabata e acuerdo entre lidernan pa presta fondo na Ucrania respalda pa ganashinan di inversionnan Ruso congela, proporcionando un empuhe financiero significativo na Kyiv entre su conflicto continuo cu Rusia. E cumbre aki a sigui un debate extenso den Congreso na Merca tocante fondo adicional pa Ucrania, un asunto pa cual Biden a pidi disculpa personal na Zelensky.

E pacto, clasifica como un "acuerdo ehecutivo," no tin e forsa di un tratado, treciendo incertidumbrenan tocante su durabilidad, specialmente cu ex-Presidente Donald Trump, un potencial candidato pa 2024, ta insinua un enfoke diferente na e conflicto Rusia-Ucrania sin detaya su strategia.

DEPORTE

deporte@awemainta.com

Chaco Taekwondo Academy a lansa nan emblema nobo

DEN fin di siman Chaco Taekwondo Academy den presencia di algun faha preto a lansa nan emblema nobo. E emblema nobo a wordo diseña pa Master Melvin Rasmijn, Master Miguel Genser y Master Yoshmar Wever y a wordo aproba pa Grand Master Chaco Cornelio. Master Melvin Rasmijn a splica mas tocante di e emblema y e significacion.

Grand Master Chaco Cornelio a pasa e scol di Taekwondo pa Master Melvin Rasmijn, Master Miguel Genser y Master Yoshmar Wever y awo Noord Taekwondo Center a bira Chaco Taekwondo Academy.

Cu e nomber y emblema nobo, Chaco Taekwondo Academy a bira e scol di Taekwondo mas grandi di Aruba. Lesnan di Taekwondo ta wordo duna na Scol Basico Kudawecha y tin varios faha preto ta yuda guia e atletanan chikito cu ta train Dialuna, Diaranson y Diabierna for di 5:30 te cu 6:10 di atardi. Hoben te cu adulto ta train for di 6:10 di atardi te cu 7:30 di anochi. Aña pasa Chaco Taekwondo Academy a sali Best Team den tur evento di Taekwondo na Aruba.

Alemania ta golea Scotland

EURO Cup 2024 a cuminsa. E prome wega a cuminsa exactamente 3or di atardi (ora local) entre e pais anfitrion Alemania y Scotland. Tur hende tabata en espera pa wak con Alemania, como un di e faboritonan pa gana e copa, lo sali den nan prome partido. Ganando e partido cu score di 5-1, Alemania ricibi su prome 3 puntonan pa asina lidera su grupo. E gol nan pa Alemania a wordo anota na di 10, 19, 46, 68 y 93 minuut. Scotland ta logra score nan prome gol di e torneo na di 87 minuut

Mester bisa cu Alemania a domina e wega casi por completo. Na di 44 minuut Scotland ta perde un hungado cu a pone nan den un situacion mas fastioso ainda, ya cu nan mester a purba na domina Alemania n'e 3 golnan pa full e di 2 tempo. Algo cu nan no a logra haci.

E otro highlight di e wega aki tabata Toni Kroos, kende a anuncia caba cu esaki lo ta su ultimo torneo internacional representando su pais Alemania. Toni a debut aña 2010, hunto cu Thomas Muller, durante e mundial na Munich.

Mirando loke Alemania a demostra ayera riba veld, nos por ta sigur cu e futuro ta den bon man. Un di e hobennan cu a resalta awe tabata e "Man of The Match", esta Jamal Musiala. Medio campista di e ekipo di Bayern kende apenas tin 21 aña.

E siguiente wega di e Euro Cup t'awe pa 9AM, caminda Hungria lo enfrenta Suisa pa 9AM. Despues lo tin Spaña contra Croacia pa 12PM, cual ta premira di bira un partido candeloso. E ultimo wega p'awe diasabra ta 3pm, entre Italia y Albania

Grupo A

Fecha			
14 Juni 2024	Alemania	5 - 1	Scotland
15 Juni 2024	Hungria		Suisa
19 Juni 2024	Alemania		Hungria
19 Juni 2024	Scotland		Suisa
23 Juni 2024	Suisa		Alemania
23 Juni 2024	Scotland		Hungria

Grupo B

Fecha			
15 Juni 2024	Spaña		Croacia
15 Juni 2024	Italia		Albania
19 Juni 2024	Croacia		Albania
20 Juni 2024	Spaña		Italia
24 Juni 2024	Albania		Spaña
24 Juni 2024	Croacia		Italia

Grupo C

Fecha			
16 Juni 2024	Slovenia		Dinamarca
16 Juni 2024	Serbia		Inglatera
20 Juni 2024	Slovenia		Serbia
20 Juni 2024	Dinamarca		Inglatera
25 Juni 2024	Inglatera		Slovenia
25 Juni 2024	Dinamarca		Serbia

Rond di 16

Wega			
29 Juni 2024 - Wega 38 - Runner up Grupo A vs Runner up Grupo B			
29 Juni 2024 - Wega 37 Ganado Grupo A vs Runner up Grupo C			
30 Juni 2024 - Wega 40 Ganado Grupo C vs 3de Grupo D/E/F			
30 Juni 2024 - Wega 39 Ganado Grupo B vs 3de Grupo A/D/E/F			
1 Juli 2024 - Wega 42 Runner up Grupo D vs Runner up Grupo E			
1 Juli 2024 - Wega 41 Ganado Grupo F vs 3de Grupo A/B/C			
2 Juli 2024 - Wega 43 Ganado Group E vs 3de Grupo A/B/C/D			
2 Juli 2024 - Wega 44 Ganado Grupo D vs Runner up Grupo F			

Kwart Final

5 Juli 2024 - Wega 45 - Ganado Wega 39 vs Ganado Wega 37

5 Juli 2024 - Wega 46 - Ganado Wega 41 vs Ganado Wega 42

6 Juli 2024 - Wega 48 - Ganado Wega 40 vs Ganado Wega 38

6 Juli 2024 - Wega 47 - Ganado Wega 43 vs Ganado Wega 44

Semi Final

9 Juli 2024 - Wega 49 - Ganado Wega 45 vs Ganado Wega 46

9 Juli 2024 - Wega 50 - Ganado Wega 47 vs Ganado Wega 48

Final

14 Juli 2024 - Ganado Wega 49 vs Ganado Wega 50

Grupo D

Fecha			
16 Juni 2024	Polonia		Hulanda
17 Juni 2024	Austria		Francia
21 Juni 2024	Polonia		Austria
21 Juni 2024	Hulanda		Francia
25 Juni 2024	Hulanda		Austria
25 Juni 2024	Francia		Polonia

Grupo E

Fecha			
17 Juni 2024	Rumania		Ucrania
17 Juni 2024	Belgica		Slovakia
21 Juni 2024	Slovakia		Ucrania
22 Juni 2024	Belgica		Rumania
26 Juni 2024	Slovakia		Rumania
26 Juni 2024	Ucrania		Belgica

Grupo F

Fecha			
18 Juni 2024	Turkia		Georgia
18 Juni 2024	Portugal		Czech R
22 Juni 2024	Georgia		Czech R
22 Juni 2024	Turkia		Portugal
26 Juni 2024	Georgia		Portugal
26 Juni 2024	Czech R		Turkia

Euro 2024:

Un momento di alegria y union memey di turbulencia Europeo

EURO 2024 ta priminti mas cu solamente futbol; su meta ta pa proporciona un momento pasahero di union y alegria pa un continente cu ta enfrentando desafionan significante. *"Nos lo ta Uni den e Curason di Europa. Durante cuatro siman,"* Presidente di UEFA Aleksander Ceferin, a anuncia, estableciendo e escenario p'e torneo altamente anticipa.

Tumando luga seis aña despues di e ultimo Campeonato Europeo "normal," Euro 2024 ta ofrece un distraccion bon bini cu 51 weganan den 31 dia, presentando ocho di e dies miho teamnan den ranking mundial. E torneo lo cuminsa cu fayecidonan manera Francia, Portugal, Spaña, Inglatera, y e anfitrion Alemania, tur luchando p'e titulo.

E evento di e aña aki ta specialmente significativo pues Europa ta enfrenta tension geopolitico, incluyendo un guera di teranan cerca di e fronteranan di Alemania. E fondo di e torneo ta un recordatorio di e rol historico di futbol den fomenta relacionnan internacional, recordando momentonan manera e victoria di USSR den 1960 y e Euro 88 di West Alemania, simbolisando 'perestrojka' y e caida di e Muraya di Berlin.

Entre e sombra di guera, Euro 2024 ta sirbi como un escape breve. E espectaculo di futbol, aunke no ta un solucion pa problemanan di mundo real, ta duna un descanso necesario for di e dificultadnan diario. UEFA ta aspira pa un torneo sin problema, cu ingreso di patrocinio ya subiendo pa 25% for di e evento afecta pa Covid, y un audiencia global di television predica di cinco biyon.

E emocion ta palpabel mientras teamnan ta preparando pa mustra nan talento. Alemania ta spera di probecha di nan bentaha di ta na cas, mientras cu Portugal y Francia, lidera pa streanan manera Kylian Mbappé, ta spera di impresiona. Inglatera, rehubeneci bou di Gareth Southgate, ta enfrenta un prueba crucial den e weganan inicial.

'Outsiders' manera Albania, Austria, y Serbia por sorprende, mientras cu Scotland, cu un manager fuerte, ta spera di desafia expectativa. E torneo aki, cu su intensidad y claridad di proposito, ta ofrece un respiro for di e ambiente regularmente toxico di futbol di club, uniendo Europa den un celebracion di deporte y camaraderia durante cuatro siman cortico.

Ucrania sperando di inspira na Euro 2024 entre conflicto continuo

ORA cu e team nacional di futbol di Ucrania sali riba veld contra Rumania den nan prome wega di Euro 2024, nan lo ta carga e peso di un nacion cu ta sufriendo ainda den guera. E torneo aki ta marca e prome competencia mayor cu Ucrania a cualifica p'e desde e invasion completo di Rusia den 2022, y e team ta spera pa ta un simbolo di speransa y resiliencia.

Head coach Sergiy Rebrov, un ex-hungado y awor un figura prominente den futbol Ucraniano, a enfatisa e importancia di nan prestacion pa lanta e animo di nan compatriotanan. "*Futbol no t'e cos mas importante awor na Ucrania," Rebrov a bisa na CNN Sport,"* pero nos exito na Europa ta duna nos hendenan un emocion positivo."

Ucrania a sigura nan luga na Euro 2024 derotando Islandia den e final di playoff. Presidente Volodymyr Zelensky a lanta e team pa nan determinacion, yamando nan victoria un testimonio di e spirito Ucraniano. Mensahenan di apoyo a yega for di soldaatnan n'e frontera, expresando orguyo den e logro di e team.

E squad, cu ta inclui hungadonan notabel manera Mykhailo Mudryk di Chelsea y Oleksandr Zinchenko di Arsenal, ta confronta retonan significante. Debi n'e conflicto continuo, hopi di e stadionnan di Ucrania ta daña, y e team ta wordo forsa pa hunga y train pafo di nan pais. A pesar di e obstaculonan, Rebrov ta uza mensahe desde e frontera y video di muchanan afecta pa motiva su hungadonan, recordando nan di e importancia amplio di nan esfuerso.

E bida di Ucrania na Euro 2024 no ta solamente tocante futbol; ta mustra e mundo e resiliencia y spirito di un nacion bou atake. E team lo enfrenta Rumania prome, sigui pa weganan contra Belgica y Slovakia den Grupo E.

Rebrov ta reconoce cu ya caba cualifica p'e torneo ta un logro significativo, pero e ta urgi su hungadonan pa demostra nan pasion y caracter riba e cancha. *"Nos merece ta aki"*, el a bisa. *"Ta hopi importante pa mustra e spirito di nos nacion."*

Mientras cu Ucrania ta sigui soporta e impacto devastador di guera, nan participacion na Euro 2024 ta sirbi como un recordatorio poderoso di nan resiliencia y union. Rebrov y su team ta spera pa trece un sentido di orguyo y speransa pa nan compatriotanan, segun cu e conflicto ta sigui.

Kristen Faulkner:

For di Alaska te n'e Olimpiada den un trayecto di bida remarcabel

KRISTEN Faulkner, un nativo di Alaska, tabata tin un bida extraordinario for di rema na Harvard te 'venture capital' y awor na ciclismo Olimpico. E graduado di Harvard di 31 aña y ex 'venture capitalist' a wordo nombra p'e ekipo di ciclismo di pista di Merca pa Paris 2024, competiendo den e evento di 'team pursuit'.

E historia di Faulkner a cuminsa na Homer, Alaska, conoci como e Capital Mundial di Pesca di Halibut. Creciendo, e tabata pasa su beranonan hiking, piscando, y trahando na hotel y restaurant di su mayornan, inculcando un etica di trabou fuerte. Buscando horizontenan mas amplio, el a atende Phillips Academy na Massachusetts, unda el a descubri e deporte di rema. Prome cu graduacion, el a sigura un medaya di plata mundial hubenil cu e ekipo di ocho damas di Merca.

Despues di haya un titulo den computer science for di Harvard den 2016, Faulkner a muda pa New York City pa cuminsa un carera den finansa. Su pasion pa ciclismo a cuminsa durante un clinica di ciclismo pa muhenan gratuito na Central Park, unda el a gana su prome carera poco despues.

Den 2020, Faulkner a transiciona pa ciclismo profesional, inicialmente competiendo den careranan virtual Zwift debi n'e pandemia. Pa 2021, el a dedica completamente na ciclismo, mudando pa Girona, Spaña, cu trein y competi den Europa. A pesar di confronta obstaculonan significante, incluyendo un concusion den 2022 y un fractura den 2023, Faulkner a persevera.

Su soño Olimpico casi no a keda realisa den e carera di tempo den ciclismo di ruta n'e campeonato di Merca, unda el a termina di dos, 11 seconde leu di cualificacion. Sinembargo, su experencia den team pursuit mas tempran den aña a mantene su speransa Olimpico bibo.

Faulkner lo uni su mes na un ekipo cu ta inclui campeon Olimpico vigente di omnium Jennifer Valente y medayistanan di brons di Tokyo Chloé Dygert y Lily Williams. Olivia Cummins, un otro debutante Olimpico, ta completa e ekipo.

Reflexionando riba su bida, Faulkner a comparti su soño di un bida completo pa competi den e Olimpiada. *"Esaki t'e soño mas grandioso cu mi tabata tin, y finalmente el a bira realidad!"* el a bisa, mientras e ta preparando pa representa Merca na Paris.

E trayecto inspirador di Faulkner for di Alaska te n'e scenario global ta mustra su determinacion imparable y pasion pa deporte, subrayando un cambio di carera remarcabel y un buskeda inkebrantabel pa excelencia.

Partido CURPA ta exigi control di migracion y regulacion di tereno na Aruba

POCOPOCO, e cosnan ta saliendo na cla. Un di cada cinco residente riba nos isla sa ta un persona sin permiso, cu a huy di su pais. Ta calcula cu tin entre 30 y 35 mil Venezolano bibando riba nos isla y na Corsou.
Partido CURPA no ta contra stranhero, pero nos no por sigui acepta mas, ya cu lo tin mas stranhero cu hende di Aruba mes. No tin mas luga disponibel y e poco cu ta keda ta wordo bendi n'e stranheronan. E prijs di e casnan ta asina halto cu e localnan no tin placa pa construi of cumpra un cas.

Poco dia pasa a cuminsa cu un investigacion na Cocolishi. Nos tin di componde cu tin un conflicto di interes den e concesion di permiso. E minister encarga di integracion tabata firma permiso sin control, ya cu e mesun ministerio tabata aproba tur. Informacion ricibi pa Partido CURPA ta indica cu a emiti mas di 11 mil permiso. Desde cu e minister a hala e director di DIMAS, a surgi problema.

Nos ta sospecha cu e problema di e refugiadonan ta wordo uza pa cumpli cu e obhetivo di Desaroyo Sostenibel y ta destabilisa e pais. America y Europa ta enfrenta e mesun problema. P'esey, e paisnan Europeo ta cansa di e partidonan socialista cu ta sigui e agenda di 2030 y e World Economic Forum. Nos madre patria, Hulanda, ta habri su portanan pa stranhero y ta brinda tur, mientras cu e localnan no ta ricibi ayudo.

Partido CURPA ta kere cu ta tempo pa para e entrada di mas stranhero, ya cu lo tin mas stranhero cu local riba nos isla. Nos ta en contra di mas construccion di mas hotel. Ta momento pa cera porta y cuminsa regula e permisonan. Nos no por converti den stranhero riba nos propio isla. Tanto partido MEP como partido AVP ta culpabel den e maneho di stranhero.

Nos mester para e benta di tereno na stranhero. Nos no por sigui construi y keda sin tereno pa planta. E crisis alimentario ta empeora cada dia. Si nos no tin barco den waf pa trece cuminda, nos lo sinti e consecuencianan, ya cu nos ta importa tur nos alimentonan y nos no por come concret.

Nos gobiernonan di e ultimo 22 añanan no tabatin vision ni maneho adecua. E situacion mundial lo empeora y lo mas tristo ta cu nos no ta prepara. E ministernan ta mas enfoca riba nan propio beneficio cu den e bienestar di e pais. Partido CURPA den gobierno lo elimina e interesnan financiero cu e ministerionan ta cobra ora nan realisa un proyecto. Nos isla

ta den crisis y nos vision ta saca Aruba di e situacion cu partido MEP y partido AVP a hinca nos aden. E partidonan aki a converti nos den esclavo di debe.

Danki na Dios, wowo di pueblo a habri rond mundo y e nacionnan ta votando contra di e partidonan socialista/comunista. E obhetivo di desaroyo sostenibel ta un agenda comunista cu ta busca pa kita nos libertad. Ainda asina, nos parlamentarionan supuestamente cristian ta ciego y no kier mira e realidad, continuando nan sosten na nan partido. Nos ta confia den un Dios husto cu pronto lo dicta un sentencia faborabel of no. Esaki ta tempo di Dios y no di politico. Nos confiansa ta den Dios, kende lo duna nos nos libertad. Partido CURPA t'e unico alternativa.

RBC reconoci pa CFI cu premio como Miho Servicio Digital Banking

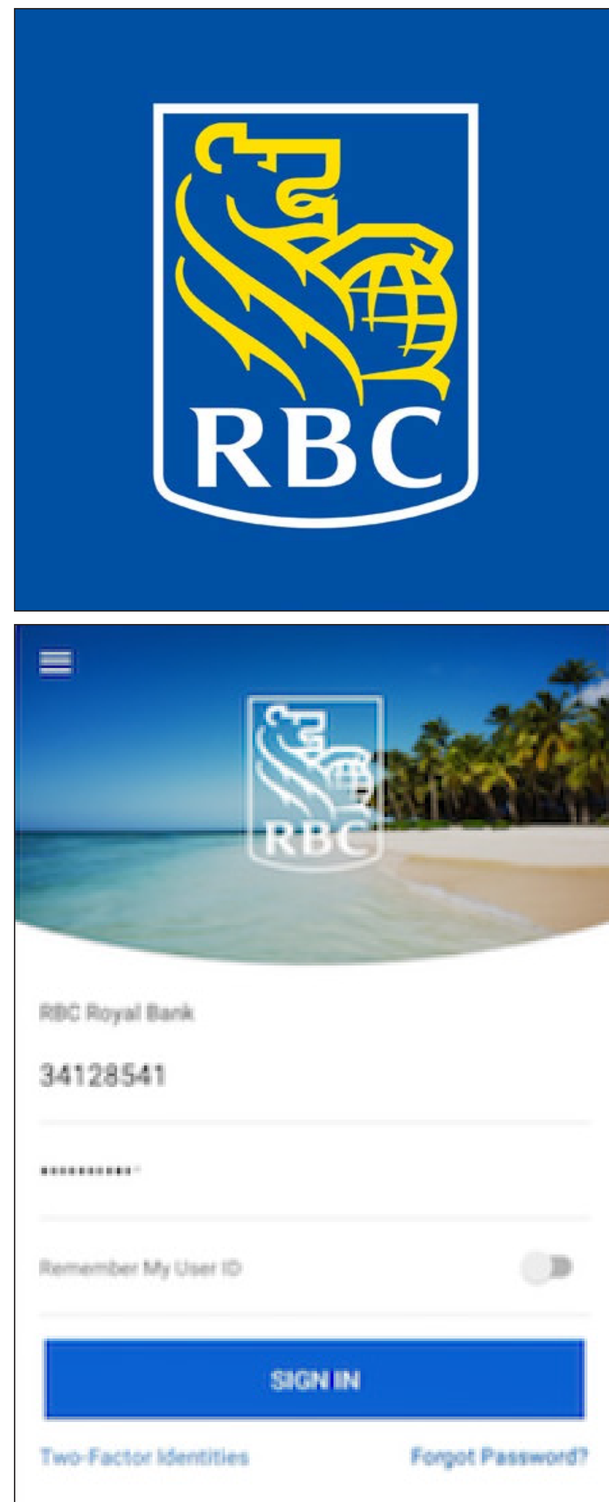
RBC Financial (Caribbean) Limited ("RBC") a anuncia cu e a haya e premio Miho Servicio Digital Banking (Caribbean) 2024 di Capital Finance International (CFI). E reconocemento aki ta un prueba di e dedicacion di e Banco pa ofrece su clientenan solucion di banco digital innovativo y sigur.

"Nos ta sumamente orguyoso di ricibi y celebra e logro aki," Chris Duggan Head Caribbean Banking ta bisa. *"E ta un prueba di e trabou duro y dedicacion di nos ekipo total. Mientras e necesidadnan y expectativanan di nos clientenan ta keda evoluciona den e mundo digital di awe, nos enfoke ta keda riba uzo di tecnologia nobo. Esaki ta parti di nos vision pa duna un cliente un experencia simplifica y excepcional na tur locual cu nos ta haci,"* el a añadi.

Segun CFI, RBC Caribbean Banking a establece su mes firmemente como un lider den banco digital den Caribe.

"Cu un acercamento strategico cu ta combina innovacion tecnologico y un comprension profundo di e distincion regional, RBC a adapta su servicionan pa cubri e necesidadnan diversifica di e clientenan," e panel di huesnan di CFI. co. a nota.

E plataforma digital di RBC a ricibi elogio pa ofrece un experencia sin problema y facil pa uza, sigurando cu clientenan tin acceso p'e miho servicio di banco den nan man. E banco tambe a ricibi reconocimento pa su medidanan di seguro fuerte, destacando cualidadnan di industria manera two-factor authentication y e lansamento di biometrics authentication. Esaki ta duna nos clientenan paz mental, sabiendo cu nan transaccionnan y datanan

ta sigur.

Ademas, e adaptacion impresionante di e servicionan di banco digital di RBC a wordo nota. Aproximadamente 180,000 usuario ta activo den banco digital cada luna, cu un porcentahe significante cu ta uza e plataforma di e Banco pa pagamento di cuentanan y transferencia di placa.

RBC Caribbean Banking anteriormente a ricibi e premio Best Digital Banking Services (Caribbean) di CFI den 2022.

Dia Mundial di Conscientisacion y Prevencion di Abuso di Adulto Mayor

DIA Mundial di Conscientisacion tocante Abuso di Adulto Mayor, dia 15 di juni, a nace for di iniciativa di e Red Internacional pa Prevencion di Abuso di Adulto Mayor (INPEA) na 2006 y reconoci como Dia mundial pa Nacionnan Uni por medio di e Asamblea General den su resolucion A/RES/66/127, adopta na 2011.

E mes aña aki, riba mesun fecha di 15 di juni, 2011, Fundacion Alzheimer Aruba a cuminsa cu e pagina di Facebook "Bisa No Na Abuso di Anciano" cu poco poco a desemboca den e proyecto "No! Na Abuso di Adulto Mayor", cu e obhetivo Conscientisacion y Prevencion di Abuso di Adulto Mayor y sigui desaroya proyectonan pa sostene e manera con nos comunidad ta pensa, sinti y actua tocante edad y enbehecimento.

Den cuadro di e di 23 aña di e resolucion di Nacionnan Uni, ya menciona, Fundacion Alzheimer Aruba, Patrocinado di e Proyecto:
"No! Na Abuso di Adulto Mayor" ta organisa 2 seminario.

1. E prome seminario lo tuma luga riba Dia Mundial di Conscientisacion y Prevencion
di Abuso di Adulto Mayor, esta **awe, diasabra15 de juni.**

2. E di 2 seminario lo tuma luga na San Nicolas **diasabra 22 di Juni** proximo (Keda pendiente pa e contenido di e seminario aki).

E proposito y obhetivo di e seminario aki ta pa crea consciencia riba abuso contra Adulto Mayor, cu lo brinda informacion di kico ta cay bou Abuso di Adulto Mayor y con preveni entre otro, negligencia di cuidadonan, explotacion financiero, abuso emocional/psicologico, cu ta problemanan alarmante den nos comunidad actual.

E seminario aki ta habri pa publico y ta dirigi na adultonan mayor, nan famia, cuidadonan na cas, y esnan cu ta duna servicio di cuido y asistencia na adultonan mayor en general, (incluso esnan cu un of otro condicionnan di salud fisico, mental, (neuro-)cognitivo y malesanan neuro- degenerativo di e malesa tipo Alzheimer).

Oradornan den secuencia di presentacion:
1. Como prome orador den e Seminario di diasabra awo 15 di Juni, nos lo conta cu presencia di sra. Mr. Dr. Alida Marval (Hurista), cu lo elabora riba resultadonan di su investigacion riba Abuso Relacional y lo enfoca riba Abuso di Adulto Mayor.

2. Siguientemente abogado Mr. Gabri de Hoogd lo elabora riba "Explotacion Financiero di Adulto Mayor" y riba e base legal y ehempel real.

3. Siguientemente nos ta conta cu presencia di KPA representa pa sra. Clarisca Velasquez, Polis Di Bario, cu ta reemplasa Korpschef: drs. Ramon Arnhem.

Sra. Clarisca Velasquez lo presenta trabounan cu KPA ta desplegando e ultimo tempo pa e victimanan di Abuso di Adulto Mayor cu accento riba Prevencion di Abuso di Adulto Mayor. Tambe e lo elabora riba e aspecto di prevencion.
4. Como di cuater y ultimo orador, Dr. Carlos Vallego (neuro-cirugano) lo presenta su punto di bista encuanto Abuso di Adulto Mayor den practica di Salubridad na Aruba y lo presenta algun ehempel.

Orario di e Seminario: Diasabra awo dia 15 di juni lo ta di 1or–5or PM,
Luga ta: ATIA Building na Dakota.
Adres: Pedro Gallegostraat 6.

Si ta desea di registra previamente pa asisti, por comunica na: Telefon / Whatsapp: 592 1430 Of na E-mail: alzheimeraruba@gmail.com
Sinti bo mes liber pa comparti e informacion aki na bo coleganan, amigonan, bisiña y esnan cu segun bo ta interesa den e prevencion y raporta Abusonan di Adulto Mayor.

Keda pendiente pa e contenido di e siguiente Seminario "Conscientisacion y Prevencion di Abuso di Adulto Mayor" cu lo tuma luga diasabra otro siman na San Nicolas. Keda pendiente!

Minister Maduro di Finansa ta comparti preocupacion di ARA

Ta tuma accion pa introduci un maneho di participacion y dividendo pa companianan estatal na Aruba

E siman aki Algemene Rekenkamer Aruba (ARA) a publica su raport 'Op afstand, maar toch dichtbij' riba e relacion di Gobierno y su companianan estatal. Minister Maduro di Finansa ta comparti e preocupacionnan di ARA y ta informa cu a tuma accion caba riba esakinan den tema B di Landspakket riba e 'deelneming y dividendbeleid' pa Gobierno di Aruba.

E mandatario ta informa cu e prome paso ta tuma den e investigacion 'Doorlichting overheidsbedrijven Aruba,' haci na aña 2022 cu ta disponibel riba www.gobierno.aw via e link https://cuatro.sim-cdn.nl/arubaoverheid2858bd/uploads/doorlichting_b2_landspakket.pdf.

"Awo nos ta bezig cu e di dos paso cu ta e plan cu KPMG Advisory di Hulanda y e compania local PKF ta trahando pa Gobierno por introduci y hiba acabo un maneho di participacion y dividendo pa companianan estatal. E maneho lo conta pa e companianan estatal Setar, Freezone, Post Aruba, AAA, Elmar, WEB, RDA, APA, ANSA, Arubus y Utilities. Pa Gobierno, Minister di Finansa lo ta encarga pa hiba acabo e maneho di participacion y dividendo na e companianan estatal." Ta e reaccion di Minister Maduro di Finansa riba e rapport mas reciente aki di ARA.

Feliz Dia di Tata na tur nos tatanan

"E influencia di un tata ta bay mas leu cu su famia. E sabiduria, liderazgo, proteccion y amor di un tata na su yiunan t'e fundeshi pa un comunidad fuerte y resiliente"

DIADOMINGO 16 di juni, nos ta celebra Dia di Tata. Un dia sigur pa honra tur tata den nos comunidad. Prome Minister Evelyn Wever-Croes ta desea tur tata na Aruba un Feliz dia den compania di nan yiunan y demas famia. Riba e dia aki, nos ta reconoce e diversidad di e rol di tata. Sea bo ta un tata biologico, un padrastro, un tata adoptivo, of un figura di tata, bo rol ta esencial y hopi stima. Bo amor no tin limite y bo impacto riba e bida di esnan cu bo ta cuida ta forma un sociedad inspira pa sigui padilanti.

"Riba e dia aki, como un comunidad, nos ta para keto pa reconoce e rol importante cu cada tata ta hunga den nos bida y den nos comunidad. Un dia pa expresa nos mas profundo gratitud pa e sacrificionan cu boso ta haci. E influencia di un tata ta bay mas leu cu su famia. E sabiduria, liderazgo, proteccion y amor di un tata na su yiunan ta e fundeshi pa un comunidad fuerte y resiliente.

Riba dia di tata nos ta celebra tur e tatanan den nos bida, pa nos mustra nan nos aprecio y gradici nan pa nan apoyo, nan sosten, nan cariño y nan amor pa semper t'ey pa nos y semper kere den nos. P'esnan cu no tin nan tata mas den bida, mi ta spera cu bunita recuerdonan di bo tata, por pone un sonrisa riba bo cara y un alegria den bo curason.

Feliz dia di tata na tur nos tatanan, Masha danki pa boso dedicacion, amor y forsa, cu ta e legado cu boso ta laga den bida di boso yiunan y p'e futuro di Aruba."

Colegio Hilario Angela Montessori a celebra cu orguyo graduacion exitoso di tres grupo di studiante

NA Colegio Hilario Angela Montessori, a celebra cu gran orguyo e graduacion exitoso di e di tres grupo di studiante cu a completa cu exito e estudio di Maria Montessori.

Un total di nuebe alumno a participa den e riguroso programa educativo aki y ta un placer di informa cu seis di nan a slaag den e prome tanda di evaluacion, mientras cu otro tres studiante ta den proceso di logr'e y tin e confiansa cu plenamente nan lo tin exito.

E logro aki ta un testimonio di esfuerso y e dedicacion tanto di e studiantenan como di su ekipo di docente, kendenan a traha incansablemente pa alcansa e resultadonan aki. E metodologia Montessori, cu ta promove aprendisahe autodirigi y desaroyo integral, tabata un piesa clave den e exito di e alumnonan.

E graduadonan ta contento y satisfecho cu e exito aki, cu ta refleha nan compromiso cu e excelencia educativo y e desaroyo integral di nan alumnonan.

E logro aki no solamente ta resalta e capacidad academico di su studiantenan, sino tambe nan crecemento personal y social.

Na Colegio Hilario Angela Montessori, nan ta kere firmamente e potencial di cada mucha y ta compromete na proporciona un ambiente educativo cu ta permiti nan florece. Un palabra di pabien ta bay n'e studiantenan p'e logro notabel aki.

Royal Aruba Aloe y Cosmedica Clinic Aruba ta uni pa proteccion contra solo

ROYAL Aruba Aloe y Cosmedica Clinic Aruba ta orguyoso pa anuncia nan colaboracion den un campaña di conscientisacion di solo y e lansamento di un producto nobo di "Sun Care Lotion" specialmente diseña pa mucha. E inici-ativa aki, dirigi pa Dra. Desirée Poortinga di Cosmedica y Royal Aruba Aloe, tin como meta pa educa e comunidad tocante e importancia di proteccion contra di solo y duna solucion accesibel pa garantisa salud di cuero di mucha.

E campaña, bou di e lema "*Sun Smart, Skin Strong: Shield From Harmful Rays All Day Long!*", a cuminsa oficialmente dia, dialuna 10 di Juni. Como parti di e programa piloto, e prome dispensers di e "Very Water Resistant Suncare (VWR Suncare) a ser instala na Mon Plaisir Basis School y Kleuter, pa duna studi-ante acceso facil pa proteccion contra di solo tur dia.

E "highlight" di e campaña ta e introduccion di VERY WATER RESISTANT ALOÉ RICH SUNCARE SPF 30 den forma di dispenser na scolnan, specialmente formula pa Royal Aruba Aloe den colaboracion cu Cosmedica Clinic Aruba. E producto aki ta diseña pa duna proteccion superior di solo mientras cu e ta nutri e piel. Y lo mas miho, e ta hopi resistente mes contra awa.

E sunblock SPF 30 hopi resistente contra awa ta formula cu un mescla unico di 100% Gel di Aloe Vera Puro di Aruba, Vitamina E, azeta di Coco y azeta di Jojoba, sin parabens, y ta laga bo piel sinti suave y moli mientras ta duna e proteccion di solo cu bo piel mester incluy-endo proteccion di UVA/UVB.

E campaña aki ta un paso importante pa consci-entisacion tocante siguridad di proteccion contra di solo entre e populacion mas hoben na Aruba. Haciendo proteccion di solo di halto calidad facilmente disponibel y educando mucha tocante su importancia, Royal Aruba Aloe y Cosmedica Clinic Aruba ta comprometi pa stimula un generacion mas saludabel cu ta sabi contra di solo.

Minister di Finansa y Cultura:

Semper ta un placer pa ricibi studiantenan pa aporta n'e tareanan di scol p'e materia di papiamento

RECIENTEMENTE Minister Maduro a ricibi bishita di un grupo di studiante di Colegio Arubano HAVO, cu tabata tin algun pregunta den cuadro di un proyecto pa e materia di Papiamento. E studiantenan tabata desea informacion pa asina por cumpli cu nan tarea di scol cu tabata pa entrevista un minister pa asina por haya mas informacion riba un topico. E studiantenan a pidi informacion cerca e mandatario riba, entre otro, e uzo di tecnologia den cultura, e tipo di intercambio cultural cu ta tuma luga na Aruba y con turismo por facilita intercambio cultural na Aruba.

E mandatario a duna ehempel di www.coleccion.aw cu ta un innovacion den cultura na Aruba, na unda por haya hopi informacion di Aruba den nos dushi idioma Papiamento. A splica tambe cu tur dia tin diferente intercambio di cultura ta tuma luga na Aruba, ya cu na nos Pais tin habitante di mas di 100 diferente nacionalidad cu ta biba na un manera masha trankilo cu otro. Por mira e intercambio cultural por ehempel den musica y tambe den e gastronomia di nos Pais. A duna ehempel tambe di Bon Bini Festival y Carnaval di Aruba cu ta eventonan masha gusta pa nos turistanan.

Pa Minister Maduro di Cultura tabata un placer pa por a atende e studiantenan pa contesta nan pregunta, combersa un rato cu nan y di e manera aki aporta tambe na nan tarea di scol pa e materia di Papiamento. Minister Maduro ta gradici e studiantenan pa nan interes y ta desea cada un hopi exito cu nan proyecto y nan estudio.

Minister Wever hunto cu delegacion di Pareha Real di bishita na 'Little Caribbean' na Brooklyn New York

DURANTE e bishita di e pareha real na New York, e delegacion a haci un bishita na 'Little Caribbean', den area di East Flatbush na Brooklyn, New York. Hunto den e delegacion di e Pareha Real, Minister Geoffrey Wever tabata acompaña pa Minister Liesje Schreinemacher di Hulanda, Embahador Birgitta Tazelaar, y Minister Plenipotenciario Zulema Dabian-Erasmus.

E delegacion tabata tin e oportunidad pa explora e area conoci como 'Little Caribbean' cual ta consisti grandemente di gruponan di descendencia Caribense y presencia e desaroyo economico y comercial di e area.

CaribBeing tabata un di e stopnan pa e delegacion. CaribBeing ta un empresa den e area 'Little Caribbean' pero cu acogida regional. Aki por a presencia diferente producto procedente di Caribe riba exhibicion pa benta, incluso productonan di Aruba, manera e.o. Bushi Beard Co, Arubalife Organics, Hot delight, y Bath & Body.

Minister Wever tabata tin un combersacion ameno cu e empresario di CaribBeing, Sra. Shelley Worrell. A palabra cu lo busca pa expande nan portfolio di productonan procedente di Aruba pa bende na New York, mientras cu nan ta sigui promove nan negoshi den e ciudad y cercania.

E biahe aki ta ilustra e bon relacion den Reino Hulandes, y e stop na e area di 'Little Caribbean' ta subraya e conexion Caribense y regional cu e Reino Hulandes tin. Tambe ta un muestra con e paisnan den Reino Hulandes por uni pa explora oportunidadnan economico. E relacion fuerte cu Merca ta esencial pa e prosperidad di Reino Hulandes, y pa Aruba specifico como isla Caribense cu ta depende fuertemente riba e economia Norte Americano.

"E ta un honor pa por forma parti di e delegacion hunto cu Rey Willem- Alexander y Reina Máxima. Como Minister semper mi ta buscando oportunidad pa desaroyo economico di Aruba", Minister Wever a menciona. E biahe aki ta ilustra e importancia y e contribucion valioso na e bon relacion y colaboracion dentro di Reino Hulandes y cu Merca.

Dia Mundial di Turtuga di Lama

Turtuga di lama ta enfrenta problemanan pa via di demasiado actividad acuatico den nos awanan

DIA 16 di juni cu ta dia mundial di Turtuga di lama, Directie Natuur en Milieu (DNM) kier a enfatisa cu tur e 6 especienan di turtuga di lama ta protegi pa e ley local Landsbesluit Bescherming inheemse flora en fauna.

Ta trata di e especienan protegi: Caret (Eretmochelys imbricata), Cawama (Caretta caretta), Turtuga Blanco (Chelonian mydas), Drikil (Dermochelys coriacea), Kemp's Ridley (Lepidochelys kempii) y e Olive Green Turtle (Lepidochelys olivacea). Tur aña tin turtuga di lama cu ta subi nos beachnan y ta enfrentando hopi reto di actividad di hende.

Entre esakinan ta e mashinnan di motor manera boto y 'waverunner' cu no ta cauteloso pa cu e turtuganan di lama. Hotelnan tambe no ta cumpli cu e reglanan stipula pa cu ponemento y kitamento di e stoel di lama cu turistanan ta uza riba beach. Otro factor cu ta hunga un rol den e ultimo temponan aki ta eventonan riba beach cu asina hopi uzo di luz artificial cu ta ilumina y confundi e turtuganan di lama cu ta subi tera.

Esaki ta clasifica como contaminacion di luz. P'esey DNM a publica tambe e regulacion "standard operating procedures (SOP)" pa cu iluminacion cu ta den bon practica cu bida di animalnan- manera e turtuganan di lama. Nos ta invita un y tur pa repasa esaki cu ta obtenibel riba nos website dnmaruba.org.

Ademas di loke a menciona ariba di e actividadnan humano tambe tin e tema cu ta trata polucion di plastic. Esaki ta keda importante ora cu ta cu papia di e consecuencianan di cual turtuganan di lama ta muri. Plastic ta e causante di hopi problema den e bida marino na mundo.
Pa via di esaki e bunita turtuganan lo disparce na gran cantidad. Nos tur por a nota cu a publica un potret di un turtuga den nos awanan cu ta demasiado rondo, indicando cu e turtuga di lama aki posiblemente tin problema cu plastic den stoma.

E turtuga di lama ainda ta mustra di ta come den profundidad pero pronto, cu un bariga inflama, e lo subi superficie y lo muri. E ta bon pa un y tur refleha ariba e consumo propio. E impacto no solamente mester tuma luga riba sentimento di hende pero tambe haci impacto riba e patronchi di consumo y para e uzo di productonan di plastic cualifica como desechabel (single-use plastic items).

Aki tin algun echo di turtuga di lama.
• Luznan artificial ta causa desorientacion den turtuganan di lama y ta pone cu nan ta bay den direccion robes ora di pone webonan.
• Turtuganan femenino ta bolbe na e mesun beach na unda nan a nace. Nan ta masha sensitivo y tin un habilidad increibel di nabega distancia largo.
• Turtuga NO tin djente pero nan kaak ta traha di e mesun componente cu huña (keratin) y esaki ta fit riba e craneo mescos cu djente falso.
• Ta calcula cu no mas di 1 den 1000 webo di Turtuga di lama lo sobrevivi y yega na bira un turtuga adulto.
• Turtuganan ta parce di prefera cumindanan cu color cora, oranje y geel. Nan ta mas curioso pa investiga e cumindanan cu e colornan ey cual ta hacie'le peligroso. Pasobra nan lo explora hopi plastic y por ekiboca entre plastic y cuminda.

Awe riba nan dia haci bo contribucion y haci un pida beach limpi, haci esaki liber di plastic of otro sushedad cu lo stroba turtuganan di lama di subi e beachnan. Si bo ta frecuenta beach cu bo famia y a coba buraco den esaki, corda tapa esaki bek cu tera prome cu solo baha y bo bay cas.

E organisacion TurtugAruba ta haci un trabou inmenso, no solamente di conscientisacion di e especienan pero tambe accionnan di limpiesa di beachnan. Ta activo den nos comunidad. Bira un boluntario di e organisacion di e manera ey yuda conserva y proteha e turtuganan di lama cu ta bini Aruba. Feliz Dia Mundial di Turtuga di lama 2024.

MEDIO AMBIENTE

Venezuela ta intensifica esfuerso pa salba e especienan menasa di Orinoco

VENEZUELA ta un di e paisnan cu mayor biodiversidad di mundo, pero jaagmento desde e epoca colonial y durante di e prome decadanan di siglo XX, a provoca cu dos especie grandi di reptiel cu ta biba den rio Orinoco - riu cu ta atravesa den henter e pais y un di e riunan mas importante di Sur America - lo keda den peliger di extinsion desde algun decada atras.

Pa evita cu sosode e pio scenario, e gobierno Venezolano a delanta un serie di plan pa preserva, proteha y rescata e fauna silvestre cu ta menasa, no solamente pa hende - cu a dedica n'e destruccion di su habitat y n'e substraccion ilegal di e animalnan aki pa comercialisa riba red criminal - , sino tambe p'e peliger u e especienan aki ta representa p'e keintamento global, candela forestal y cambio climatico.

Un ehempel di e accionnan medioambiental cu e ehecutivo Venezolano ta promove, a traves di e Ministerio di Ecosocialismo (Mimec), tabata e criamento y liberacion di e especienan aki di reptiel menasa: caiman di Orinoco (Crocodylus intermedius) y e turtuganan arrau (Podocnemis expansa). Como parti di e programanan aki di preservacion y reinsercion di fauna rescata pa cumpli cu e di cinco punto di "Plan de la Patria", autoridad Venezolano a efectua varios liberracion di animal menasa, specialmente di e caimannan di Orinoco y turtuga arrau, fuera di e turtuganan terecay (Podocnemis unifilis), especie den estado vulnerabel di conservacion.

Caiman di Orinoco

E caiman di Orinoco ta un especie endemico cu ta biba riba tera abao di e boca di e riu menciona y actualmente ta den categoria di "Peliger Critico di Extincion," Minec a detaya.

P'esey, fin di siman pasa a libera 136 caiman di Orinoco na Hato El Cedral di estado Apure, zuidwest di Venezuela, un dia cu e minister di Ecosocialismo, Josue Lorca a lidera, den compania di e director general di Diversidad Biologico, Juan Carlos Santander, cu e obhetivo di fortalece e programanan di conservacion di e especienan aki. "E liberacion di e caimannan aki ta representa un pas mas n'e cumplimento di e di cinco obhjetivo di Plan de la Patria, cu ta busca pa

garantisa e conservacion di e diversidad biologico, e regeneracion di nos ecosistemanan y e uzo racional di e recursonan natural," Lorca a expresa riba su rednan social.

Durante e actividad, organisa pa Minec, e minister a recorda cu e caiman llanero, tambe conoci como e reptil, "a cay den peligrogo critico di extincion producto di e sobreexplotacion di jaagmento pa su trafico."

"E aña aki nos ta spera pa libera mas di 520 ehemplar cu lo yega na 12 mil, cu ya nos a libera (...) Esaki ta un programa di Minec na cual awo henter e comunidad, empresa priva, como tambe e diferente institucion di gobierno y e instituciónnan no gubernamental, a join," Lorca a bisa, kende fuera di a destaca cu e accionnan aki ta "un legado di Venezuela pa mundo" y "un ehempel di con por haci un practica sostenibel di conservacion."

E liberacion aki, Lorca a bisa, a wordo coordina cu e sector priva a traves di un aliansa cu tin su despacho cu e empresa "Zoocriadero Alizan." Den e sentido aki, el a comenta cu te cu e fecha Minec ta traha cu varios Zoocriadero den e hatonan Masaguaral, El Frio y Cedral y esunnan cu ta den convencio c e Universidad Nacional Experimental de los Llanos Occidentales Ezequiel Zamora (Unellez).

"Jaagmento sin stop"

E biologo Venezolano, Ricardo Babarro, a splica cu na juni

>>

2023, durante e programa Con Maduro+,cu tanto e caiman di Orinoco como tambe e turtuga arrau ta den peliger di extincion, debi n'e "jaagmento sin stop", "no planifica y desmidi" cu a ehecuta den e pais den e epoca di colonia y comienso di siglo XX.

E situacion aki, el a comenta, tabata loke a produci un reduccion di ambos especie "na nivel cu a hiba nan casi pa nan extingui." Pa tal rason, desde mas di 30 aña pasa, Venezuela a cuminsa cu un programa di preservacion pa contene e zonanan cu nan ta habita y decreta nan como area protegi.

Den paralelo, autoridad tambe a planifica e cria den cautiverio di e animalnan aki pa reforsa nan poblacion den e luganan caminda nan ta menasa. For di eynan, e importancia di e liberacionnan controla.

Den e caso di e caimannan, nan ta wordo cria cerca di un aña prome cu libera nan debi cu e tempo ey ta permiti cu e animalnan crece y adkiri un tamaño ideal pa nan por defende nan mes di nan depredadornan natural.

Sinembargo, ser humano ta sigui ta un di nan principal menasanan, debi cu hende ta vincula na actividad delictivo ta jaag e animalnan aki pa haci nan como plato exotico of uza nan principalmente pa nan cuero pa diseña prenda manera cartera, faha, boet, entre otro excentridadnan.

Turtuga arrau

Dentro di e mesun programanan di conservacion, tin tambe esun di e turtuga arrau y terecay, proceso cu e Direccion General de Diversidad Biologica di Minec, a delanta. Nan t'e instancia cu a libera 21 mil ehemplar di turtuga chikito di ambos especie siman pasa, debi na su importancia pa mantene e balansdi e ecosistemanan fluvial Venezolano.

E dia a wordo realisa hunto cu e muchanan indigena di e etnia Mapoyo den e Refugio de Fauna Silvestre y Zona Protectora de la Tortuga Arrau" den e estado Bolivar, zuidoost di e pais. Eynan, e minister Lorca a splica, e miyon di especie libera den e ultimo 25 añanan, "ta representa e esfuerso di e Gobierno Bolivariano" p'e preservacion di e "Mama Tera."

E plan di e conservacion di e animalnan aki ta contempla "un proceso delicado", Minec a agrega, cu ta inclui e momento caminda cu e turtuganan adulto ta sali p'e costanan pa dera nan webonan y cu ta continua cu un etapa di seleccion di esaki pa hiba nan na un criadero.

Despues, ora cu e turtuganan sali for di nan casca, nan cuidadonan ta mantene nan bao di observacion durante un aña pa despues hiba nan pa liberacion. Henter e proceso, fuera di esey, ta wordo uza pa mantene e formacion ambiental di e activistanan, e hobennan y e comunidadnan, pa nan conscientisa riba e importancia di mantene e especienan menasa aki bibo.

Otro liberacion importante

Fuera di atende e especienan menasa, e ehecutivo Venezolano tambe a impulsta e proteccion y preservacion di otro especie di e fauna silvestre local, entre nan, esunnan afecta p'e candelanan forestal.

Asina ey, fin di siman pasa, Minec tambe a procede pa libera 100 morcoy sabanero (Chelonoidis carbonaria) y cuater hert caramerudo (Odocoileus virginianus), e ultimonan aki rescata di candela forestal, den un dia realisa na hato Santa Rosa di estado Guarico, den e llanonan central di e pais.

E morcoy sabaneto, e Ministerio a splica, ta un especie di tortuga terestre cu ta principalmente den e regionnan di sabana di Sur Americano y ta conoci pa tin un casca duro cu ta brinda nan proteccion contra depredador. Di e especie aki, autoridad a logra rescata y libera mil.

Minister Lorca a comenta, cita pa Minec, cu Venezuela a caba di sali for di un temporada cu tabata sumamente seco, producto di e fenomeno El Niño y cu a laga "mas di 2400 candela forestal" cu a causa "un perdida importante di diversidad biologico."

Sinembargo, e alto funcionario a destaca cu ora tin candela forestal of evento cu ta afecta e fauna, autoridad ta busca pa aparta e animalnan di e luganan aki pa ofrece nan proteccion y tratamento y despues libera nan den un habitat natural aleha di e zona di riesgo.

P'esey, Lorca a haci un yamada n'e colectividad pa promove conscientisacion ciudadano, e proteccion di e animalnan y e conservacion di e ecosistemanan natural. Den e sentido aki, el a recorda cu na cualkier iregularidad, e personanan por yama na "0800Ambiente" (0800.262.43.68) pa denuncia e casonan di fauna silvestre den cautiverio of cu ta na peliger.

RECAP WEEK 24 [PAGINA 44] TRENDING [PAGINA 48] SPORTS [PAGINA 51]

AWEMAINTA.NL

Het Kabinet-Schoof:

Een Nieuwe Ministersploeg

OP 13 juni 2024 werd het nieuwe kabinet-Schoof gepresenteerd, met Dick Schoof als verrassende minister-president. Schoof, geboren in Santpoort (1957) en voormalig topambtenaar, heeft een indrukwekkende achtergrond bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst, NCTV, AIVD en het ministerie van Justitie. Zijn ervaring in de bestuurlijke wereld is onmiskenbaar, maar of hij politiek vaardig genoeg is, moet nog blijken.

Eelco Heinen (VVD), geboren in Laren (1981), neemt het ministerie van Financiën op zich. Als fervent voorstander van lagere overheidsuitgaven, moet hij de staatskas beschermen tegen PVV- en BBB-invloeden.
Judith Uitermark (NSC), geboren in Edam (1971), wordt minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Haar ervaring als strafrechter en mediator is cruciaal voor de hervormingsagenda van NSC.

Caspar Veldkamp (NSC), een ervaren diplomaat uit Etten-Leur (1964), leidt Buitenlandse Zaken. Reinette Klever (PVV), geboren in Weesp (1967), wordt minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp, wat een duidelijke koerswijziging aangeeft. David van Weel (VVD), uit Rotterdam (1976), neemt Justitie en Veiligheid op zich met een achtergrond bij de NAVO.

Marjolein Faber (PVV), geboren in Amersfoort (1960), krijgt de post Asiel en Migratie, terwijl Eppo Bruins (NSC), uit Apeldoorn (1969), het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap leidt. Ruben Brekelmans (VVD), geboren in

Foto van: Trouw

Leidschendam (1986), wordt minister van Defensie, en Barry Madlener (PVV), uit Leiden (1969), leidt Infrastructuur en Waterstaat.

Dirk Beljaarts (PVV), uit Roosendaal (1978), wordt minister van Economische Zaken. Femke Wiersma (BBB), uit Dokkum (1984), krijgt de portefeuille Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur. Eddy van Hijum (NSC), geboren in Delft (1972), neemt Sociale Zaken en Werkgelegenheid op zich, en Fleur Agema (PVV), uit Purmerend (1976), wordt minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Mona Keijzer (BBB), geboren in Edam (1968), leidt Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, en Sophie Hermans (VVD), uit Nijmegen (1981), wordt minister van Klimaat en Groene Groei.

Met deze diverse en ervaren ploeg staat Nederland voor een nieuwe politieke koers.

Koloniale Onderdanigheid:

De Perceptie van Nederlanders in de Arubaanse Samenleving

IN de weefsel van Aruba's geschiedenis ligt een complexe relatie met Nederland, doordrenkt met de erfenis van kolonisatie en overheersing. Een intrigerend aspect van deze verstrengeling is de perceptie van Nederlanders binnen de Arubaanse gemeenschap, die vaak gekenmerkt wordt door wat sommigen "koloniale onderdanigheid" noemen.

Koloniale onderdanigheid verwijst naar een psychologisch fenomeen waarbij mensen uit voormalige koloniën een neiging hebben om de voormalige kolonisator als superieur te beschouwen en zichzelf als ondergeschikt aan hen te zien. Deze mentaliteit, die diep geworteld is in historische contexten, manifesteert zich op verschillende niveaus binnen de Arubaanse samenleving.

Een aspect van deze mentaliteit komt tot uiting in de sociale dynamiek tussen Nederlanders en Arubanen. Ondanks het feit dat Aruba sinds 1986 een autonoom land binnen het Koninkrijk der Nederlanden is, blijft er vaak een gevoel van bewondering en zelfs ontzag voor Nederland en Nederlanders. Dit kan zich uiten in het verheerlijken van de Nederlandse cultuur, het idealiseren van Nederlandse levensstijlen en het beschouwen van Nederlanders als een soort van maatstaf voor succes en welvaart.

Deze koloniale onderdanigheid komt ook tot uiting in institutionele structuren en machtsverhoudingen op Aruba. Nederland heeft historisch gezien een aanzienlijke invloed gehad op de politiek, economie en wetgeving van het eiland. Hoewel Aruba nu een mate van zelfbestuur geniet, blijft de relatie met Nederland een complexe balans tussen autonomie en afhankelijkheid. Dit kan leiden tot een gevoel van machteloosheid onder sommige Arubanen, waarbij de Nederlandse autoriteit als onbetwistbaar wordt beschouwd.

Daarnaast kan koloniale onderdanigheid van invloed zijn op individueel gedrag en percepties binnen de Arubaanse samenleving. Het kan leiden tot zelfcensuur en terughoudendheid om kritiek te uiten op Nederland of Nederlanders, zelfs wanneer dat gerechtvaardigd is. Deze zelfopgelegde beperkingen kunnen de vrije uitwisseling van ideeën en constructieve dialoog belemmeren, wat op zijn beurt de democratische participatie en sociale vooruitgang kan belemmeren.

Hoewel koloniale onderdanigheid diepgeworteld is in de geschiedenis van Aruba, is het belangrijk om te erkennen dat het niet onveranderlijk is. Het bewustworden van deze dynamiek en het actief streven naar een gezonde en evenwichtige relatie met Nederland zijn cruciale stappen naar een meer zelfverzekerde en autonome Arubaanse samenleving.

Kortom, koloniale onderdanigheid blijft een uitdagende kwestie binnen de Arubaanse gemeenschap, waarbij de erfenis van kolonisatie nog steeds haar stempel drukt op percepties, attitudes en machtsdynamieken. Het aanpakken van deze dynamiek vereist een diepgaand begrip van de historische context en een collectieve inspanning om een nieuw narratief van empowerment en gelijkwaardigheid te creëren, waarin de Arubaanse identiteit vrij is van koloniale beperkingen.

VS Verwacht Rutte Begin Juli als Nieuwe NAVO-baas te Presenteren

DE Verenigde Staten verwacht dat demissionair premier Mark Rutte nog voor 9 juli wordt gepresenteerd als de nieuwe secretaris-generaal van de NAVO. Momenteel staan alleen Hongarije, Roemenië en Slowakije nog niet volledig achter zijn benoeming.

Volgens de Amerikaanse NAVO-ambassadeur Julianne Smith wint Rutte's kandidatuur snel aan momentum. Smith is ervan overtuigd dat Rutte nog voor de NAVO-top in Washington in juli benoemd kan worden tot secretaris-generaal. "Er is een groeiende consensus onder de lidstaten," aldus Smith.

De grootste hinderpaal voor Rutte was de Hongaarse premier Viktor Orbán. Orbán beloofde echter woensdag geen besluiten te blokkeren waarover andere lidstaten het eens zijn. Dit volgde op een toezegging van de huidige NAVO-chef Jens Stoltenberg, die Orbán verzekerde dat Hongarije geen troepen of financiële steun hoeft te leveren voor de NAVO-hulp aan Oekraïne. Dit was een van de voorwaarden van Orbán voor zijn steun aan Rutte.

Naast Hongarije zijn ook Roemenië en Slowakije nog niet overtuigd van Rutte's benoeming. Roemenië heeft met president Klaus Iohannis een eigen kandidaat naar voren geschoven. Echter, een anonieme NAVO-diplomaat verwacht dat Iohannis zijn kandidatuur binnenkort zal intrekken, wat de weg vrijmaakt voor een unanieme goedkeuring van Rutte.

Binnen de zoektocht naar een nieuwe secretaris-generaal is Rutte de grote favoriet. De Verenigde Staten hebben aangegeven dat ze een sterke leider willen die in staat is om de alliantie door de huidige geopolitieke spanningen te loodsen. Rutte, met zijn jarenlange ervaring als premier van Nederland, wordt gezien als een geschikte kandidaat die zowel diplomatiek als strategisch sterk is.

Met de steun van een meerderheid van de NAVO-lidstaten en de verwachte terugtrekking van de Roemeense kandidatuur, lijkt de weg vrij voor Mark Rutte om de nieuwe NAVO-secretaris-generaal te worden. De Verenigde Staten hopen dat hij nog voor de NAVO-top in Washington begin juli kan worden gepresenteerd. De komende weken zullen cruciaal zijn voor de definitieve beslissing, maar de vooruitzichten voor Rutte zijn positief.

Judith Uitermark:

De Nieuwe Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

JUDITH Uitermark, geboren in 1971 in Edam, is de nieuwe minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in het kabinet-Schoof. Ze is lid van de Nieuw Sociaal Contract (NSC) en heeft een indrukwekkende achtergrond als strafrechter en Tweede Kamerlid. Haar benoeming markeert een belangrijke stap in haar carrière, die gekenmerkt wordt door rechtvaardigheid, zorgvuldigheid en een specialisatie in mediation.

Uitermark begon haar politieke carrière als gemeenteraadslid voor het CDA in Haarlem. Haar ervaring in de gemeentepolitiek en haar juridische achtergrond vormden een solide basis voor haar latere werk in de landelijke politiek. Ondanks haar aanvankelijke terughoudendheid om een ministerspost te accepteren, werd ze door NSC-leider Pieter Omtzigt naar voren geschoven vanwege het grote vertrouwen dat hij in haar stelde. Uitermark accepteerde uiteindelijk deze cruciale positie, wat getuigt van haar toewijding aan de publieke zaak en haar bereidheid om nieuwe uitdagingen aan te gaan.

Als minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties krijgt Uitermark de verantwoordelijkheid om de bestuurlijke hervormingsagenda van de NSC vorm te geven en te implementeren. Dit is een uitdagend dossier, waarbij eerdere ministers zoals Alexander Pechtold (D66) en Ronald Plasterk (PvdA) moeite hadden om significante vooruitgang te boeken. De hervormingsagenda omvat waarschijnlijk grote veranderingen in de structuur en werking van de overheid, iets wat zowel complex als politiek gevoelig is. Het is nu aan Uitermark om te laten zien dat zij deze hervormingen succesvol kan doorvoeren.

Haar juridische expertise en ervaring als mediator zullen van onschatbare waarde zijn in deze rol. Mediationvaardigheden zijn essentieel in de politiek, waar conflicten en tegenstrijdige belangen vaak aan de orde van de dag zijn. Uitermark's vermogen om partijen bij elkaar te brengen en tot gezamenlijke oplossingen te komen, zal cruciaal zijn voor het succes van haar hervormingsplannen.

In de context van het kabinet-Schoof is er geen specifieke benoeming van een staatssecretaris voor Koninkrijksrelaties vermeld. De verantwoordelijkheid voor Koninkrijksrelaties valt volledig onder de portefeuille van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Judith Uitermark. Dit betekent dat zij niet alleen verantwoordelijk is voor binnenlandse zaken, maar ook voor de relaties binnen het Koninkrijk der Nederlanden, waaronder de banden met de Caribische delen van het Koninkrijk. Dit brede takenpakket vereist een diepgaande kennis van zowel nationale als internationale politiek, iets waar Uitermark goed op is voorbereid gezien haar uitgebreide achtergrond.

Hoewel er mogelijk staatssecretarissen zullen worden aangesteld voor andere specifieke taken binnen het ministerie van Binnenlandse Zaken, zijn deze details nog niet bekendgemaakt. Het is echter duidelijk dat Uitermark een centrale rol zal spelen in het nieuwe kabinet en een belangrijke invloed zal hebben op de koers van de Nederlandse politiek in de komende jaren.

Met haar benoeming brengt Judith Uitermark een frisse wind in de Nederlandse politiek. Haar mix van juridische expertise, politieke ervaring en mediationvaardigheden maakt haar een unieke en waardevolle toevoeging aan het kabinet-Schoof.

De komende tijd zal moeten uitwijzen of zij erin slaagt om de ambitieuze hervormingsagenda van de NSC te realiseren en zo een blijvende impact te maken op de bestuurlijke vernieuwing van Nederland.

WHO Rapport:

Machtige Industrieën Bevorderen Slechte Gezondheid in Europa en Centraal-Azië

EEN baanbrekend rapport van het Regionaal Kantoor voor Europa van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) onthult hoe machtige industrieën in Europa en Centraal-Azië bijdragen aan slechte gezondheid en voortijdige sterfte. Deze industrieën, waaronder tabak, alcohol, ultra-bewerkte voedingsmiddelen en fossiele brandstoffen, spelen een aanzienlijke rol in het ondermijnen van volksgezondheid en preventie van niet-overdraagbare ziekten (NCD's) zoals hart- en vaatziekten, kanker en diabetes.

Het rapport, getiteld *"Commerciële determinanten van niet-overdraagbare ziekten in de WHO Europese Regio",* werpt licht op de diverse tactieken die industrieën gebruiken om hun winsten te maximaliseren, vaak ten koste van de volksgezondheid. Deze praktijken leiden tot verhoogde incidentie van NCD's en vormen een grote belemmering voor effectief preventiebeleid. Het rapport benadrukt dat vier specifieke industrieën – tabak, ultra-bewerkte voedingsmiddelen, fossiele brandstoffen en alcohol – jaarlijks wereldwijd 19 miljoen doden veroorzaken, waarvan 2,7 miljoen in de Europese regio.

De consolidatie van deze industrieën in een klein aantal machtige transnationale ondernemingen stelt hen in staat om aanzienlijke politieke en juridische invloed uit te oefenen. Dit leidt tot obstructie van publieke regelgeving die bedoeld is om de volksgezondheid te beschermen. Dr. Hans Henri P. Kluge, WHO Regionaal Directeur voor Europa, benadrukt dat deze industrieën dagelijks minstens 7000 mensen doden in de regio en regulering blokkeren die het publiek zou beschermen tegen schadelijke producten en marketingpraktijken.

Het rapport beschrijft hoe commerciële actoren in verschillende sectoren identieke strategieën gebruiken om structurele, beleids- en informatieomgevingen te beïnvloeden. Hun doelen zijn winstmaximalisatie en het stimuleren van productverkoop en consumptie. De industrieën besteden aanzienlijke middelen om regelgeving tegen te werken, wetenschappelijk bewijs en publieke discussie te vormen, en de kosten van de door hen veroorzaakte schade af te wentelen op mensen en hun omgeving.

Het rapport bevat casestudies die de diepte van de invloed van grote industrieën op het openbare beleid en de beleidsvorming illustreren. Deze industrieën gebruiken zowel openlijke als heimelijke methoden om NCD-beleid te vertragen, ontmoedigen en blokkeren. Voorbeelden hiervan zijn het ondermijnen van tabakscontrolemaatregelen en verplichte gezondheids- en voedingsetikettering voor voedings- en alcoholproducten. Naast het saboteren van gezondheidsbeschermingsbeleid documenteert het rapport schadelijke praktijken van de industrieën in de ziektebeheersing, zoals oneerlijke prijzen en beschikbaarheid van kankermedicijnen.

Minister Frank Vandenbroucke van België benadrukt de noodzaak om risicofactoren te herdefiniëren als systemische problemen in plaats van individuele keuzes. Hij roept beleidsmakers op om hyperconsumptieomgevingen tegen te gaan, marketing te beperken en inmenging in beleidsvorming te stoppen. *Het rapport roept op tot actie voor de 53 lidstaten in de Europese regio om commerciële invloed op alle niveaus aan te pakken en sterkere regelgeving te implementeren in verschillende gebieden, waaronder:*

- Marketing van gezondheidsschadelijke producten
- Monopolistische praktijken
- Transparantie, lobbyen, financiering en belangenconflicten
- Belastingheffing op multinationale ondernemingen
- Werkzekerheid en arbeidsomstandigheden
- Uitbuiting van kwetsbare bevolkingsgroepen tijdens crises
- Financiering en ondersteuning van maatschappelijke organisaties

Ondanks sterke tegenstand van de industrie hebben sommige landen successen geboekt. In Estland hielp een coalitie van gezondheidspartners bij de invoering van een belasting op suikerhoudende dranken. In Kirgizië speelden vrouwencouncils een belangrijke rol in tabakscontrole, terwijl in Slovenië nationale en internationale mobilisatie van maatschappelijke organisaties hielpen bij het aannemen van tabakswetgeving.

Dr. Gauden Galea van de WHO benadrukt dat de praktijken van machtige industrieën niet van de ene op de andere dag zijn ontstaan en ook niet gemakkelijk zullen verdwijnen. Dit vereist politieke wil en gezamenlijke inspanningen van lidstaten, het maatschappelijk middenveld, academische wereld en internationale organisaties om het openbare beleid te beschermen en toekomstige generaties te vrijwaren van te voorkomen chronische ziekten. De klok tikt richting de Verenigde Naties High Level Meeting on NCDs in september 2025, waar landen hun voortgang moeten rapporteren.

4 Procent Lager dan Vorig Jaar

Daling Broeikasgasuitstoot in Eerste Kwartaal 2024

IN het eerste kwartaal van 2024 is de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met 4 procent gedaald ten opzichte van dezelfde periode in 2023. Dit blijkt uit voorlopige cijfers van het CBS en RIVM/Emissieregistratie, conform de IPCC-richtlijnen.

Elektriciteitssector Vermindert Uitstoot Fors

De elektriciteitssector zag een indrukwekkende daling van 17 procent in broeikasgasuitstoot. Deze afname is voornamelijk te danken aan een verhoogde productie van elektriciteit uit zonne- en windenergie, waardoor minder steenkool werd gebruikt. Het verbruik van aardgas bleef ongeveer gelijk. Door deze vermindering droeg de elektriciteitssector minder bij aan de totale broeikasgasemissies, namelijk 15 procent in 2024 vergeleken met 18 procent in het eerste kwartaal van 2023.

Lagere Uitstoot in Gebouwde Omgeving en Mobiliteitssector

Ook de gebouwde omgeving en de mobiliteitssector rapporteerden lagere uitstootcijfers. Het verbruik van aardgas voor het verwarmen van huizen en gebouwen daalde, wat resulteerde in een 5 procent lagere uitstoot van broeikasgassen in de gebouwde omgeving. De mobiliteitssector noteerde een daling van 4 procent in uitstoot, mede door verminderd wegverkeer.

Stijging van Uitstoot in de Landbouw

In tegenstelling tot de algemene trend, steeg de uitstoot van broeikasgassen in de landbouwsector met 3 procent. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van een toename in het gebruik van aardgas voor zowel elektriciteitsproductie als andere bedrijfsactiviteiten, wat te wijten is aan een daling van de aardgasprijzen.

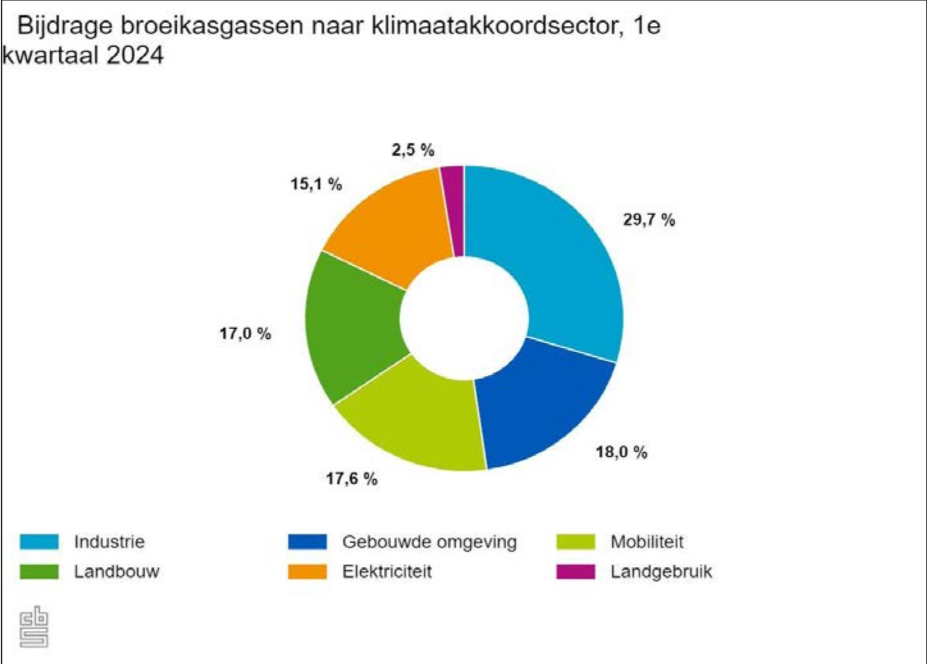
Constante Uitstoot in de Industrie

De industrie hield haar uitstoot op hetzelfde niveau als in het eerste kwartaal van 2023. Ondanks een verminderd gebruik van olie en een toename van aardgasverbruik, bleven de totale broeikasgasemissies in deze sector onveranderd.

CO2-Uitstoot van de Nederlandse Economie

Naast de cijfers volgens IPCC-definities, berekent het CBS ook de CO2-uitstoot volgens de nationale rekeningen, die ook de uitstoot van internationale lucht- en zeevaart en verbranding van biomassa omvatten. In het eerste kwartaal van 2024 was de CO2-uitstoot van de Nederlandse economie 4,1 procent lager dan in hetzelfde kwartaal van 2023. Deze daling ging gepaard met een krimp van 0,7 procent in het bruto binnenlands product (bbp). De vermindering in

CO2-uitstoot was vooral te danken aan minder steenkoolgebruik door elektriciteitscentrales en een lager aardgasverbruik door huishoudens en de industrie.
Gecorrigeerd voor weersomstandigheden, kwam de daling van de CO2-uitstoot uit op 2,7 procent.

Sectorspecifieke CO2-Emissies

Het cluster landbouw, delfstoffenwinning, industrie en bouwnijverheid stootte in het eerste kwartaal van 2024 0,9 procent meer CO2 uit dan in hetzelfde kwartaal een jaar eerder, voornamelijk door hogere emissies in de landbouw. De transportsector zag een toename van 1,2 procent in CO2-uitstoot, vooral door een stijging van ruim 7 procent in de uitstoot van de luchtvaart en een 9 procent hogere uitstoot door de zeevaart. De binnenvaart en het wegvervoer stootten echter minder uit dan een jaar eerder.

Deze cijfers laten zien dat ondanks significante verbeteringen in bepaalde sectoren, er nog steeds uitdagingen liggen in andere gebieden zoals de landbouw en transport om de algehele uitstoot van broeikasgassen verder te verlagen.

Succesvolle Resultaten met Dubbele-AAV Techniek

Doorbraak in Gentherapie voor Aangeboren Doofheid

IN 2022 begon een baanbrekend onderzoek naar gentherapie voor aangeboren doofheid onder leiding van een Chinees onderzoeksteam. Het team behandelde zes Chinese kinderen met een genetische therapie, waarbij slechts één oor werd behandeld. Vijf van de zes kinderen vertoonden een significante verbetering in hun gehoor, en deze vooruitgang zet nog steeds door, meldt onderzoeksleider Chen.

Het onderzoeksteam verwacht dat ook de gehoorontwikkeling van een tweede groep van vijf kinderen verder zal verbeteren. *"Wat we nu zien, is nog niet de piek," zegt Chen. "We verwachten verdere verbeteringen."*

Dit onderzoek is niet beperkt tot China. Ook in het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten ondergaan kinderen vergelijkbare therapieën met positieve resultaten. *"De onderzoeken vertonen in grote lijnen overeenkomsten,"* aldus Manohar Bance, een oorarts van de Universiteit van Cambridge die de resultaten in het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten beoordeelde.

Achtergrond van de Aandoening

De behandelde kinderen zijn doof geboren door mutaties in beide kopieën van het gen voor otoferline, een eiwit dat essentieel is voor de signaaloverdracht tussen de haarcellen in het oor en de zenuwen die deze signalen naar de hersenen sturen. Deze aandoening, bekend als DFNB9, treft tussen de 2 en 8 procent van de kinderen die doof worden geboren. Ouders van kinderen met DFNB9 kunnen normaal horen als zij slechts één gemuteerde kopie van otoferline hebben, waardoor zij zich vaak niet bewust zijn van het risico op een doof kind.

Innovatieve Gentherapie

De gentherapie richt zich op het herstellen van de functie van otoferline in de haarcellen door een werkende versie van het gen af te leveren via een klein virus, AAV (adeno-associated virus).

Vanwege de grootte van het otoferlinegen wordt dit in tweeën gesplitst en afzonderlijk in twee virussen verpakt. Deze worden in het binnenoor geïnjecteerd, waar de cel beide helften ontvangt en het gen weer samenstelt.

Dit is de eerste keer dat de zogeheten dubbele-AAV-gentherapie bij mensen is toegepast. *"Dit is een grote technologische vooruitgang,"* aldus Chen. "*We verwachten een brede toepassing van deze technologie voor de behandeling van andere genetische ziekten."*

Veiligheid en Verdere Plannen

Het onderzoek richt zich meestal op één oor per keer, wat de benodigde dosis virussen halveert en de kans op bijwerkingen verkleint. Tot nu toe zijn er geen ernstige bijwerkingen gemeld. Het team van Chen is van plan om de kinderen uit de eerste groep nu ook aan het andere oor te behandelen, ondanks mogelijke uitdagingen door een immuunrespons op de eerdere AAV-behandeling. Chen is optimistisch over het slagen van deze vervolgbehandeling.

Toekomstperspectieven

Het behandelen van andere vormen van erfelijke doofheid is complexer, omdat deze vaak resulteren in structurele beschadigingen van het oor. Bij DFNB9 blijven de structuren intact, waardoor slechts één component hoeft te worden gerepareerd. *"Dit maakt de behandeling van DFNB9 relatief eenvoudiger*," zegt Chen.

De successen van deze proeven markeren een significante stap vooruit in de behandeling van genetische doofheid en openen de deur naar verdere innovaties in de gentherapie.

Met de voortdurende verbetering van de gehoorcapaciteit bij de behandelde kinderen en de plannen om verdere behandelingen uit te voeren, biedt deze onderzoekslijn hoop voor vele gezinnen wereldwijd die te maken hebben met aangeboren doofheid.

Tabula Rasa:

De Schone Lei van de Menselijke Ervaring

HET concept van "Tabula Rasa," wat in het Latijn "schone lei" betekent, speelt al eeuwenlang een belangrijke rol in filosofische en psychologische discussies. Dit idee, het meest bekend door de 17e-eeuwse filosoof John Locke, stelt dat mensen worden geboren zonder enige vooraf bestaande kennis of aangeboren mentale inhoud. In plaats daarvan wordt alle kennis verworven door ervaring en zintuiglijke waarneming.

Locke's theorie daagde het dominante geloof in aangeboren ideeën uit door te suggereren dat de geest bij de geboorte een schone lei is waarop ervaringen schrijven. Dit perspectief verlegt de focus van genetisch determinisme naar het belang van omgeving en opvoeding in het vormgeven van iemands kennis, persoonlijkheid en gedrag. Volgens deze opvatting is de menselijke geest zeer kneedbaar en wordt gevormd door interacties met de wereld om ons heen.

De implicaties van Tabula Rasa zijn diepgaand. In het onderwijs benadrukt het de cruciale rol van leraren, ouders en de bredere omgeving in de ontwikkeling van een kind. Als de geest inderdaad een schone lei is, dan wordt de kwaliteit van vroege ervaringen van het grootste belang.

Positieve ervaringen kunnen groei, leren en ontwikkeling bevorderen, terwijl negatieve ervaringen de vooruitgang kunnen belemmeren en bijdragen aan verschillende psychologische problemen.

In de psychologie heeft het concept van Tabula Rasa invloed gehad op verschillende theorieën over leren en ontwikkeling. Behavioristen, bijvoorbeeld, stellen dat gedrag wordt geleerd door

interactie met de omgeving en benadrukken het belang van bekrachtiging en straf bij het vormgeven van gedrag. Evenzo onderzoeken cognitieve theorieën hoe individuen kennis construeren vanuit hun ervaringen, wat opnieuw het belang van externe factoren in mentale ontwikkeling onderstreept.

Bovendien heeft Tabula Rasa belangrijke sociale en politieke implicaties. Het suggereert dat verschillen in vermogen en kennis niet aangeboren zijn, maar het gevolg van verschillende ervaringen en kansen. Dit perspectief pleit voor gelijke toegang tot onderwijs en middelen, met het argument dat, gegeven dezelfde kansen, individuen het potentieel hebben om vergelijkbare resultaten te bereiken. Het ondersteunt het idee dat sociale ongelijkheden niet het resultaat zijn van inherente verschillen, maar van ongelijke toegang tot kansen.

Critici van Tabula Rasa stellen dat het de rol van genetische en biologische factoren in menselijke ontwikkeling onderschat. Modern onderzoek in genetica en neurowetenschappen suggereert dat hoewel de omgeving een cruciale rol speelt, aangeboren factoren ook een aanzienlijke invloed hebben op gedrag, intelligentie en persoonlijkheid. De interactie tussen genen en omgeving is complex, en beide dragen bij aan het vormen van het individu.

Ondanks deze kritiek blijft het concept van Tabula Rasa een krachtig en invloedrijk idee. Het benadrukt de transformerende kracht van ervaringen en het potentieel voor verandering en groei gedurende het leven.

Door het belang van omgeving en opvoeding te erkennen, pleit Tabula Rasa voor het creëren van ondersteunende, verrijkende ervaringen die individuen in staat stellen hun volledige potentieel te bereiken.

Kortom, Tabula Rasa is een fundamenteel concept in het begrijpen van menselijke ontwikkeling. Het benadrukt de rol van ervaringen in het vormgeven van kennis en persoonlijkheid, en pleit voor het belang van positieve omgevingen en gelijke kansen. Hoewel de moderne wetenschap de interactie tussen genetica en ervaring erkent, blijft het idee van de geest als een schone lei inspireren en informeren in onderwijs-, psychologische en sociale theorieën en praktijken.

Gebrek aan Toekomstvisie

Planbureau Kritisch over Hoofdlijnenakkoord

HET Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) heeft stevige kritiek geuit op het hoofdlijnenakkoord van de formerende coalitie. Volgens het onafhankelijke onderzoeksbureau richt het akkoord zich te veel op de korte termijn en negeert het toekomstige en mondiale problemen.

De coalitie van PVV, VVD, NSC en BBB heeft in hun hoofdlijnenakkoord voornamelijk aandacht besteed aan nationale problemen, zoals het woningtekort. Hoewel deze kwesties belangrijk zijn, benadrukt het PBL dat het akkoord geen rekening houdt met internationale problemen die toekomstige generaties zullen beïnvloeden. Het bureau stelt dat grote opgaven niet binnen één kabinetsperiode opgelost kunnen worden en dat de belangen van Nederland en de rest van de wereld nauw verweven zijn.

Het PBL onderzocht drie grote thema's: klimaat en energie, wonen en ruimtelijke ordening, en landbouw en natuur. Op het gebied van klimaat en energie waarschuwt het PBL dat de tijd om de CO2-reductiedoelen voor 2030 te halen (55 procent) snel afloopt. Het huidige beleid van de coalitie, zoals het verlagen van energiebelastingen en accijnzen en het afschaffen van de verplichte warmtepomp vanaf 2026, brengt deze doelen verder weg in plaats van dichterbij. Het PBL benadrukt dat concrete en doeltreffende maatregelen noodzakelijk zijn om de klimaatdoelen te behalen.

Volgens het PBL moet de toekomstige energievoorziening van Nederland sterk leunen op elektriciteit als het "werkpaard" van de energietransitie. Dit betekent dat de problemen op het stroomnet met prioriteit moeten worden aangepakt. Naast windturbines en zonne-energie ziet het PBL ook potentieel in technologieën zoals groene waterstof en vier kerncentrales op lange termijn.

Op het gebied van landbouw en natuur waarschuwt het PBL voor de financiering op de lange termijn. Het plan om Europese regels rondom landbouw en stikstof aan te passen wordt door het PBL gezien als een "route zonder garanties", aangezien Nederland afhankelijk is van Brussel voor dergelijke wijzigingen. Het bureau benadrukt ook dat natuurkwaliteit leidend moet zijn en dat voldoende middelen beschikbaar moeten zijn om dit goed te kunnen meten.

Het PBL erkent het dringende woningtekort waarop de coalitie focust, maar benadrukt dat ook de kwaliteit van de leefomgeving aandacht nodig heeft. Bijvoorbeeld door meer groen in stedelijke gebieden te creëren. Daarnaast roept het verhogen van de maximumsnelheid op de wegen vragen op over verkeersveiligheid en de gevolgen voor natuur- en klimaatdoelen. Het is bovendien de vraag of dit op veel plaatsen mogelijk is vanwege natuurvergunningen.

Het PBL concludeert dat het hoofdlijnenakkoord van de coalitie een gebrek aan langetermijnvisie vertoont en dat de voorgestelde maatregelen waarschijnlijk onvoldoende zullen zijn om de klimaatdoelen voor 2030 te halen.

Het planbureau roept de coalitie op om meer rekening te houden met toekomstige generaties en internationale problemen, en om concrete stappen te nemen die bijdragen aan een duurzame toekomst voor Nederland.

De Oncomfortabele Waarheid:

Wat Als Iedereen Alleen de Waarheid Kon Vertellen?

IN de komediefilm uit 1997 “Liar Liar” vindt de protagonist, gespeeld door Jim Carrey, zichzelf in een wereld waarin hij 24 uur lang geen leugen kan vertellen vanwege de verjaardagswens van zijn zoon. Hoewel dit uitgangspunt ongetwijfeld vergezocht en komisch is, roept het een intrigerende vraag op: Wat als we in een wereld zouden leven waarin iedereen alleen de waarheid kon vertellen?

Op het eerste gezicht zou een wereld zonder leugens aantrekkelijk kunnen lijken. Eerlijkheid is een deugd, en we horen vaak mensen pleiten voor waarheid en transparantie in verschillende aspecten van het leven, van politiek tot persoonlijke relaties. Maar de realiteit van een wereld zonder leugens zou ingewikkelder kunnen zijn dan we ons voorstellen.

Radicale eerlijkheid: Een Dubbelzijdig Zwaard

In zo’n wereld zou radicale eerlijkheid de norm zijn. Mensen zouden worden gedwongen de waarheid te vertellen, hoe ongemakkelijk of brutaal deze ook zou kunnen zijn. Hoewel dit bedrog zou kunnen elimineren, zou het ook kunnen leiden tot een hele reeks problemen.

Het Sociale Weefsel: Ontward of Versterkt?

In een wereld van alleen waarheid zouden sociale dynamieken ongetwijfeld veranderen. Relaties zouden gespannen kunnen raken doordat individuen elke negatieve gedachte of gevoel zonder filter uitspreken. Bedenk hoe vaak we beleefde leugentjes vertellen om iemands gevoelens te sparen. Als deze kussens zouden worden weggenomen, zouden vriendschappen en zelfs families op het spel kunnen staan.

Het Einde van Privacy

Bovendien zou persoonlijke privacy ernstig worden aangetast. Zonder de mogelijkheid om informatie achter te houden of te misleiden, zou elk detail van iemands leven bloot kunnen worden gelegd. Mensen zouden kunnen aarzelen om persoonlijke ervaringen of emoties te delen, wat zou leiden tot een emotionele disconnectie.

Een Onaangename Realiteit

De werkplek zou een ander strijdtoneel van brute eerlijkheid zijn. Stel je voor dat je baas openlijk zijn mening uit over je prestaties of dat collega’s openlijk praten over hun gedachten over je projecten. Dit zou kunnen leiden tot stress en een ongezonde werkomgeving.

Het Ultieme Dilemma

De wereld van alleen waarheid zou ons dwingen om onze wensen voor absolute eerlijkheid te heroverwegen. De ongemakkelijke realiteit is dat hoewel we vaak zeggen dat we de waarheid willen, de ongefilterde waarheid hard en onaangenaam kan zijn. Het kan sociale harmonie verstoren, relaties onder druk zetten en zelfs privacy bedreigen. We kunnen verlangen naar waarheid, maar we moeten voorzichtig zijn, want de waarheid is misschien niet altijd wat we wensen.

Uiteindelijk zou het onwaarschijnlijke scenario waarin iedereen gedwongen wordt om 24 uur lang de waarheid te vertellen inderdaad voor een hilarische film kunnen zorgen, maar het dient als een scherpe herinnering dat de delicate balans tussen eerlijkheid en diplomatie een essentieel aspect is van ons sociale weefsel.

AM Recap Week 24

Wind Creek Aruba Doneert $65.000 aan Lokale Gemeenschap tijdens Long Table Aruba 2024

WIND Creek Aruba vierde onlangs de zesde editie van Long Table Aruba, een culinair liefdadigheidsevenement dat dit jaar $65.000 doneerde aan lokale organisaties. Sinds de start in 2017 heeft het evenement meer dan $335.000 opgehaald.

Tijdens het evenement, waarbij 1000 gasten een diner in het wit genoten, werden tien lokale organisaties uitgenodigd om mee te doen aan een videowedstrijd. De vijf winnaars - Club Kibrahacha, Stichting Hunto Inloophuis, Fundashon Hospice Atardi, Sonrisa en Fundashon Contra Violencia Relacional - ontvingen elk $10.000 tot $15.000. De overige vijf deelnemende organisaties kregen elk $2.000.

General Manager Paul Gielen benadrukte het belang van gemeenschapsondersteuning en het positieve effect op zowel jongeren als ouderen in nood. Het evenement werd mogelijk gemaakt door diverse sponsors en vrijwilligers. Voor meer informatie en foto's, bezoek de Facebookpagina van Aruba Long Table.

Preventiemaatregelen tegen Muggen

Regenperiode Brengt Gezondheidsrisico's

VAN juni tot december kent Aruba het regen- en orkaanseizoen, wat gepaard gaat met verhoogde gezondheidsrisico's door muggen. Muggen kunnen ziektes zoals dengue, chikungunya en zika overdragen. Om uitbraken te voorkomen, is het cruciaal dat de gemeenschap alert blijft en stilstaand water rondom huizen, scholen en werkplekken elimineert.

Preventiemaatregelen omvatten:
• Weggooien of afdekken van objecten die water vasthouden, zoals potten, banden en speelgoed.
• Dagelijks verversen van water voor planten en huisdieren.
• Het dragen van lange kleding en het gebruik van muggenwerende middelen.
• Sluiten van deuren en ramen bij schemering en gebruik van horren of muggenkaarsen.

Bij symptomen zoals koorts, hoofdpijn, misselijkheid, gewrichtspijn, oogpijn of huiduitslag, is het raadzaam direct een arts te raadplegen. Blijf waakzaam en bescherm uzelf en anderen tegen muggenbeten om gezondheidsrisico's te minimaliseren.

DIMAS Verbetert Toegankelijkheid met WhatsApp Integratie

HET Departement van Integratie en Beheer van Buitenlanders (DIMAS) heeft een belangrijke stap gezet om de communicatie met de gemeenschap te verbeteren door WhatsApp op hun website te integreren. Vanaf 10 juni 2024 kunnen burgers die informatie zoeken over vergunningen of algemene vragen hebben, eenvoudig contact opnemen met DIMAS via WhatsApp op www.dimasaruba.aw.

Deze nieuwe service zal het contact tussen de gemeenschap en DIMAS vereenvoudigen en versnellen. Het Front Office team van DIMAS, dat speciaal is getraind voor deze taak, zal de berichten tijdens kantooruren van 7:30 tot 16:30 uur direct behandelen.

Met de snelle technologische vooruitgang is het essentieel om up-to-date communicatiemethoden te omarmen. De WhatsApp-integratie stelt DIMAS in staat om klanten snel en efficiënt te bedienen, wat hun toewijding aan effectieve en efficiënte dienstverlening onderstreept.

FUDA Vervult Laatste Wensen voor Terminale Patiënten in Aruba

FUNDASHON Ultimo Deseo Aruba (FUDA) is een stichting die terminale en bedlegerige personen in Aruba helpt

>>

hun laatste wensen te vervullen, ongeacht leeftijd of achtergrond. Kleine wensen kunnen een onschatbare waarde hebben, maar door beperkte mobiliteit zijn ze vaak moeilijk te realiseren. FUDA maakt deze wensen mogelijk door samen te werken met Faith & Hope Medical Transport, die een ambulance met chauffeur beschikbaar stelt. Twee vrijwilligers begeleiden de wens, waardoor de persoon en zijn/haar dierbaren een onvergetelijke dag beleven.

Om een wens te vervullen, dient een wensformulier ingevuld te worden op de website van FUDA. De organisatie is volledig afhankelijk van donaties van particulieren, organisaties en bedrijven. Donaties kunnen gedaan worden via bankrekening CMB#65550908 (Swift: CMBAAWAX). Elke bijdrage, groot of klein, helpt bij het realiseren van een wens en wordt zeer gewaardeerd. Meer informatie en het wensformulier zijn te vinden op www.fuda-aruba.com.

Project "Ancestrale Herinnering" Herdenkt Afschaffing Slavernij op Aruba

CAS di Cultura lanceert het project "Ancestrale Herinnering" ter gelegenheid van de 160ste herdenking van de afschaffing van slavernij op Aruba. Onder leiding van multidisciplinair kunstenaar Natusha Croes, en in samenwerking met historici, kunstenaars en instellingen, omvat het project drie gemeenschapsbijeenkomsten, een theaterstuk, een videodocumentaire en een interactief boekje. Het doel is om de dialoog over het erfgoed en de afstamming van het Arubaanse volk te bevorderen en bewustzijn te creëren over de invloed van het verleden op het heden en de toekomst. Dankzij steun van Mondriaan Fonds, DNB Fonds Caribbean en Fonds Podiumkunsten, en partners zoals het Nationaal Archief Aruba en het Nationaal Archeologisch Museum Aruba, zijn de voorstellingen gratis voor scholen en tegen een kleine vergoeding voor het algemene publiek. Voorstellingen vinden plaats van 27 juni tot 6 juli 2024 bij Cas di Cultura.

Aruba Convention Bureau Wint Grote Erkenning bij Smart Stars Awards 2024

HET Aruba Convention Bureau (ACB) heeft de prestigieuze titel 'Best CVB/DMO International' gewonnen tijdens de Smart Stars Awards 2024, georganiseerd door Smart Meetings Magazine. Deze erkenning belicht ACB's toewijding aan het promoten van Aruba als vooraanstaande bestemming voor MICE (Meetings, Incentives, Conferences, Exhibitions). De prijs onderstreept ACB's voortdurende inzet en passie, waardoor Aruba wereldwijd erkend wordt als een ideale locatie voor zakelijke en incentive reizen. Naast ACB's overwinning ontvingen Aruba Marriott Resort & Stellaris Casino de titel 'Best Beach Hotel' en werd Hilton Aruba Caribbean Resort & Casino bekroond als 'Best Incentive Hotel'. Deze successen versterken Aruba's positie als een topbestemming voor diverse reisdoeleinden, zowel voor individuen als bedrijven.

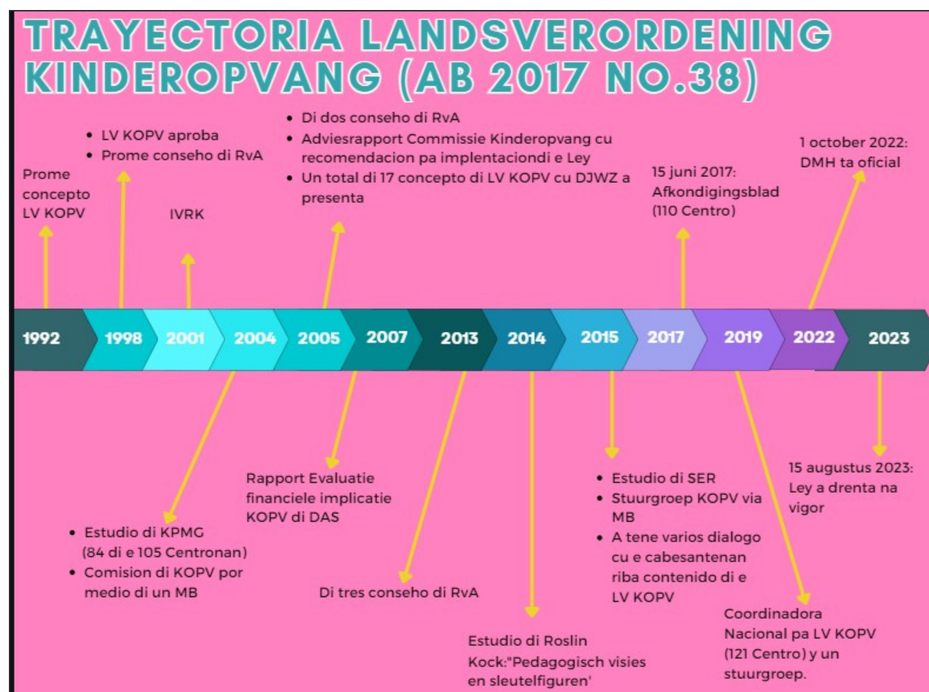
Amerikaanse en Nederlandse Mariniers Verdiepen Samenwerking in Duiktraining op Aruba

VAN 17 mei tot 7 juni trainden mariniers van het "2nd Reconnaissance Battalion" van het Amerikaanse Marine Corps en Nederlandse mariniers gezamenlijk op Aruba voor de Caribbean Coastal Warrior-oefening. Deze jaarlijkse training, georganiseerd in samenwerking met het Marine Squadron Carib, richtte zich op tactische duikvaardigheden met herhalingsapparatuur. De deelnemende teams

>>

omvatten zowel nieuwkomers als ervaren duikers, die kennis uitwisselden over technische en gevechtsduikvaardigheden. Naast deze training op Aruba nemen beide landen jaarlijks deel aan de Caribbean Urban Warrior-oefening in Camp Lejeune, North Carolina. Deze gezamenlijke inspanningen zijn cruciaal voor het verdiepen en verbreden van de samenwerking tussen de Amerikaanse en Nederlandse marine, en dragen bij aan wederzijdse kennisuitwisseling en groei.

Implementatie Wet Kinderopvangcentra op Aruba na Jaren van Voorbereiding

NA meer dan 30 jaar voorbereiding trad op 15 augustus 2023 de Wet Kinderopvangcentra op Aruba in werking. Oorspronkelijk voorgesteld in 1992, werd de wet na 16 aanpassingen eindelijk goedgekeurd door het parlement, na intensieve discussies en input uit het veld tussen 2015 en 2017. De wet is gebaseerd op internationale verdragen over kinderrechten en beoogt een uitgebreide bescherming en ontwikkeling van kinderen. Het Departamento di Mucha y Hoben (DMH) leidt de uitvoering van deze wet, ondersteund door vier nationale decreten en twee ministeriële regelingen. Ondanks initiële uitdagingen bij de implementatie, benadrukt DMH het belang van kinderopvang voor de Arubaanse samenleving, ter bevordering van arbeidsparticipatie en de combinatie van werk met educatie en sociale activiteiten.

Lezing over Caribische Soevereiniteit bij MANA

OP 19 juni organiseert Isleñonan na Timon een lezing getiteld "De Politieke Cultuur van Caribische Soevereiniteit" in het Auditorium van het Nationaal Archeologisch Museum Aruba (MANA), van 19:00 tot 21:00 uur. Hoofdspreker Linden Lewis, professor Sociologie aan Bucknell University, leidt de discussie over (neo)koloniale tendensen in het Caribisch gebied. Hij wordt bijgestaan door panelleden Alissa Trotz,

Keynote lecture by dr. Linden Lewis

Discussion with dr. Alissa Trotz and dr. Anton Allahar

In this lecture, Lewis moves beyond popular notions of sovereignty to unmask the reality of conflict, subordination and violence embedded in the idea of sovereignty. Sovereignty is often weaponized in the Caribbean, making it a part of popular, political discourses while often unsustainable in practice. This has implications for how we understand the actual power of the postcolonial state in the global political economy.

Linden Lewis (Bucknell University) works on topics of gender, sexuality, labor, globalization, politics and culture. His latest book is titled 'Forbes Burnham: The Life and Times of the Comrade Leader'.

Alissa Trotz (University of Toronto) is interested in transnational feminist studies, radical intellectual traditions, political violence and Caribbean geopolitics. In recent years, Trotz has been studying the political tensions surrounding the oil reserves in Guyana.

Anton Allahar's (University of Western Ontario) research focuses on sociology, education, race relations, Caribbean identity, politics and sovereignty. Most recently, Allahar has written on ideas of democracy in the US and 'Trumpism'.

Date and time: 19 June 2024, 7 to 9pm (doors open at 6.30pm)
Location: Auditorium, National Archaeological Museum Aruba
Schelpstraat 42, Aruba

professor Caribische Studies aan de Universiteit van Toronto, en Anton Allahar, professor Sociologie aan de Universiteit van Ontario West. Het evenement, georganiseerd door het 'Island(er)s at the Helm' onderzoeksprogramma, richt zich op de impact van soevereiniteit op klimaatverandering en wordt gefinancierd door de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). Bezoek de website of volg op sociale media voor meer details.

Uitdagingen voor Caribische Studenten in Nederlandse Hoger Onderwijs

TIJDENS het Interparlementair Koninkrijksoverleg (IPKO) deelden 25 Caribische studenten hun ervaringen in Nederland met betrekking tot culturele schokken, discriminatie, financiële stress en problemen bij terugkeer naar hun eiland na studie. Rapportages in vier werkgroepen benadrukten het dubbele standaard in behandeling als internationale en Nederlandse studenten, evenals significante uitdagingen zoals racisme, huisvestingsproblemen en beperkte arbeidsmarktintegratie. Veerkracht werd geprezen, met oproepen voor meer stimulansen en netwerkplatforms vanuit hun thuisland om terugkeer te bevorderen. Financiële stress door hoge kosten van levensonderhoud en verzekeringen werd ook benadrukt, samen met weerstand tegen nieuwe ideeën bij terugkeer. De conclusies benadrukken de noodzaak voor beleidsverbeteringen en ondersteuning om de ervaring van Caribische studenten te verbeteren en integratie in Nederland te vergemakkelijken.

Succesvolle Samenwerking tussen HOH en UMC Utrecht bij Eerste Hersenaneurysma Operatie op Aruba

HORACIO Oduber Hospital (HOH) heeft in samenwerking met de neurochirurgieafdeling van UMC Utrecht met succes een operatie uitgevoerd aan een hersenaneurysma, een primeur voor Aruba. De diagnose werd gesteld door dr. Ivonne van Sijtveld van HOH, gevolgd door een operatie onder leiding van Prof. Bart van der Zwan van UMC Utrecht.

>>

Dankzij deze samenwerking beschikt HOH niet alleen over goed voorbereide professionals, maar ook over de nodige specialistische apparatuur. De operatie, uitgevoerd met enthousiasme en professionaliteit, bewijst de capaciteit van HOH om hoogwaardige zorg te bieden en versterkt de samenwerking tussen beide instellingen. Directeur Jacco Vroegop benadrukt het belang van teamwork voor dit succesvolle resultaat, wat de kwaliteit van zorg op Aruba aanzienlijk verbetert.

IPKO 2024:

Concrete Stappen tegen Democratisch Tekort in Koninkrijk der Nederlanden

TIJDENS het Interparlementair Koninkrijksoverleg (IPKO) 2024 hebben vertegenwoordigers van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland het democratisch tekort binnen het Koninkrijk der Nederlanden besproken. Ondanks het 70-jarig bestaan van het Statuut constateerden zij dat de volledige democratische mogelijkheden niet benut worden. Er zijn concrete stappen genomen om dit aan te pakken, waaronder het voorstel van Aruba, Curaçao en Sint Maarten voor een nieuwe Rijkswet om conflicten beter te reguleren. Daarnaast zal een groep onafhankelijke experts bestaande en nieuwe voorstellen analyseren om het tekort te verminderen, onderzoek doen naar de bepalingen van het Statuut en de mogelijkheid van een speciale IPKO-conferentie in 2025 onderzoeken. Deze maatregelen tonen een vastberadenheid om de democratische processen binnen het Koninkrijk te verbeteren en een eerlijker systeem te creëren.

AHATA draagt bij aan Onderwijs in San Nicolas

DE ARUBA Hotel & Tourism Association (AHATA) heeft een donatie van AFL 25.000 toegekend aan het Sociaal Fonds Colegio Nigel Matthew (SFCNM) in San Nicolas. Deze bijdrage onderstreept AHATA's toewijding aan de ontwikkeling van Aruba's arbeidskrachten door financiële steun te bieden aan jongeren die moeite hebben met het voltooien van hun middelbare schoolopleiding. Tijdens de donatieceremonie benadrukte AHATA's president en CEO, Tisa LaSorte, de waarde van het fonds in het verbeteren van de toegankelijkheid van onderwijs en het stimuleren van potentieel onder studenten in San Nicolas. Deze inspanning maakt deel uit van AHATA's bredere engagement om positieve impact te creëren door samen te werken met lokale scholen en de educatieve infrastructuur op Aruba te versterken.

Aruba Gastheer van PAMAC Cruise Summit 2025

HET Ministerie van Toerisme, de Aruba Tourism Authority (A.T.A.), en de Aruba Ports Authority (APA) kondigen aan dat Aruba gastheer zal zijn van de prestigieuze PAMAC Cruise Summit 2025. Dit evenement, georganiseerd door de Florida-Caribbean Cruise Association (FCCA), trekt top executives uit de cruise-industrie van Noord- en Latijns-Amerika.

Aruba, eerder gastheer in 2017, krijgt hiermee de kans om recente ontwikkelingen en toeristische attracties te presenteren. De conferentie, die twee tot drie dagen duurt, omvat vergaderingen, functies en excursies. Het doel is om duurzame groei in de cruise-industrie te bevorderen en de ervaring van toeristen te verbeteren. Speciale aandacht gaat uit naar het aantrekken van kleinere en luxere schepen en cruises in het laagseizoen.

Deze conferentie benadrukt Aruba's toewijding aan uitmuntendheid in toerisme en versterkt relaties met de wereldwijde cruise-industrie.

Algemene Rekenkamer:

Verbeteringen Nodig bij Zelfstandige Overheidsinstellingen

DE Algemene Rekenkamer publiceerde een rapport, “Op afstand, maar toch dichtbij”, over de prestaties van zelfstandige overheidsinstellingen zoals Arubus, Post Aruba, en Serlimar. Het rapport onthult ernstige tekortkomingen in transparantie en verantwoordingsplicht, ondanks voortdurende financiële steun van de overheid. De huidige werkwijzen zijn onhoudbaar, met inefficiënte en soms onrechtmatige uitgaven van publieke middelen. De Rekenkamer dringt aan op structurele verbeteringen, waaronder het elimineren van vertragende verantwoording, beëindigen van ongedefinieerde regelingen, en het afstemmen van informatieverplichtingen. Een integraal verbeterplan met duidelijke acties en termijnen is essentieel. De ministers van Algemene Zaken en Economische Zaken hebben gereageerd, maar een bredere ministeriële betrokkenheid is noodzakelijk. Het Parlement moet alert blijven en periodieke verantwoording eisen om toekomstige problemen te voorkomen.

Trending in Nederland

Markuszower Niet Door AIVD-Screening: Faber Wordt Minister

PVV-KAMERLID Gidi Markuszower slaagde niet voor de AIVD-veiligheidsscreening, waardoor zijn kandidatuur als minister van Asiel en Migratie werd ingetrokken. Dit werd bekendgemaakt door PVV-leider Geert Wilders. De screening onthulde bezwaren die zijn functioneren als minister zouden hinderen. Eerder, in 2010, waarschuwde de AIVD voor Markuszower vanwege vermeende contacten met de Israëlische geheime dienst Mossad, wat hij ontkende. Ook werd hij in 2008 gearresteerd voor verboden wapenbezit.

Het ministerschap gaat nu naar Marjolein Faber. Zij raakte eerder in opspraak vanwege het gebruik van PVV-fractiegeld om haar zoon te betalen voor het maken van websites. De oppositie vraagt zich af of Markuszower na de mislukte screening nog Kamerlid kan blijven.

Oranjekaravaan op weg naar Hamburg voor EK-wedstrijd

DE Oranjekaravaan met Nederlandse supporters is onderweg naar Hamburg voor de eerste EK-wedstrijd van het Nederlands elftal tegen Polen, die zondag plaatsvindt. De stoet vertrok om 14.15 uur vanaf het terrein van voetbalclub HHC Hardenberg. Volgens een woordvoerder van de KNVB, die de fanparade organiseert, verloopt de reis voorspoedig en zijn er nog geen files geweest.

Er hebben zich 75 supporters aangemeld voor de karavaan, die wordt gekenmerkt door een oranje bus aan de voor- en achterkant. Veel auto's in de stoet zijn versierd met vlaggetjes. Hoewel deelnemers niet verplicht zijn om de hele rit mee te rijden, zullen ze na aankomst in Hamburg hun eigen hotels of onderkomens opzoeken.

Drie Jaar Cel Geëist tegen Ali B voor Aanranding en Verkrachting

HET Openbaar Ministerie heeft drie jaar cel geëist tegen rapper Ali B voor vier zedenfeiten met drie vrouwen, waaronder Naomi, Jill Helena en Ellen ten Damme. Ali B zou de vrouwen plotseling hebben benaderd en hen fysiek hebben belemmerd weg te gaan. De incidenten vonden plaats op locaties waar de vrouwen afhankelijk van hem waren. Naomi werd tijdens een schrijverskamp in 2018 betast en uiteindelijk geïntimideerd tot seks. Jill Helena verklaarde dat Ali B haar naar een verlaten bosweggetje bracht en aanrandde, terwijl Ten Damme aangaf verkracht te zijn in haar hotelkamer in Marokko. Ali B ontkende alle beschuldigingen en heeft volgens justitie geen verantwoordelijkheid genomen. De uitspraak wordt verwacht op 27 juni.

EK Voetbal:

München Overweldigd door 150.000 Schotse Fans

MÜNCHEN is in de ban van 150.000 Schotse voetbalfans voor de openingswedstrijd van het EK tussen Duitsland en Schotland in de Allianz Arena. De Schotse Tartan Army overspoelt de stad, met fans in kilts en doedelzakken op fietsen. Hoewel het stadion slechts een vijfde van de Schotse aanhang kan herbergen, vullen de rest van de fans

>>

de kroegen en fanzones. De UEFA had rekening gehouden met de grote toestroom van Schotse supporters, bekend om hun enthousiaste steun. Schotse captain Andy Robertson ziet de wedstrijd als een kans zonder druk, terwijl coach Steve Clarke hoopt een goede prestatie neer te zetten tegen het gastland. Ondanks recente nederlagen, heeft Duitsland onder coach Julian Nagelsmann weer optimisme gevonden.

Klanten Dupe, Geen Doorstart

Faillissement Vier Zonnepanelenbedrijven

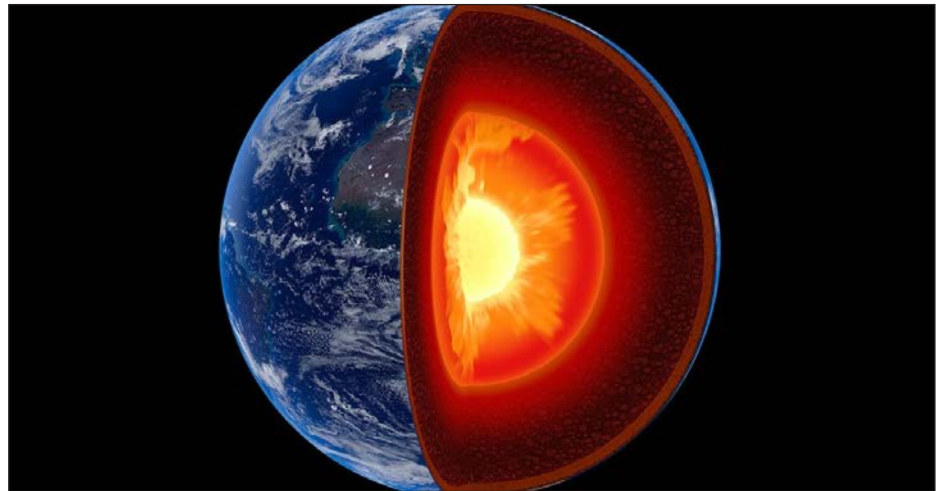

VIER zonnepanelenbedrijven van multimiljonair Kees Koolen zijn failliet verklaard zonder doorstart. BonGo Solar, Novavolt, Koolen Installation Services, en Koolen Industries Solar gingen in mei failliet door onzekerheid over de salderingsregeling, wat leidde tot dalende inkomsten. Klanten die een aanbetaling hebben gedaan, riskeren hun geld kwijt te zijn. Ze kunnen een vordering indienen bij de curator, maar er is waarschijnlijk onvoldoende geld. Sommigen kunnen aanspraak maken op compensatie van de Stichting Garantiefonds ZonneEnergie, afhankelijk van een certificaat. De bedrijven hadden samen 34.000 klanten en door het faillissement verliezen 65 medewerkers hun baan. Kees Koolen is bekend van eerdere succesvolle investeringen in Uber en Booking.com.

Gevolgen Nog Onzeker

Binnenkern van de Aarde Draait Langzamer

WETENSCHAPPERS bevestigen in een nieuw onderzoek in Nature dat de binnenkern van de aarde langzamer draait. De binnenkern, een metalen bol van voornamelijk ijzer en

nikkel, bevindt zich 4.800 kilometer onder het aardoppervlak en schommelt in de vloeibare buitenkern. Onderzoek door de University of Southern California (USC) toonde aan dat deze vertraging rond 2010 begon.

Metingen van 121 herhalende aardbevingen en gegevens van kernproeven bevestigden de bevindingen. De vertraging kan mogelijk enkele milliseconden aan de lengte van de dagen toevoegen, maar de exacte gevolgen zijn nog onduidelijk. Onderzoeker John Vidale was aanvankelijk verbaasd over de resultaten, maar consistentie in metingen leidde tot een bevestiging van de vertraging. Hoewel veranderingen in de snelheid van de binnenkern niet ongewoon zijn, levert dit onderzoek belangrijke nieuwe inzichten op over de dynamiek van de aarde.

Nederland Ontvangt Europees Onderzoeksbevel van Zweden in Zaak Joost Klein

ZWEDEN heeft Nederland een Europees onderzoeksbevel gestuurd voor het uitvoeren van verhoren in de zaak rondom Joost Klein, een voormalige Songfestival-deelnemer. Volgens de Zweedse krant Aftonbladet heeft een Zweedse officier van justitie Nederland gevraagd om meerdere personen te verhoren. Dit verzoek volgt op een eerdere oproep van Kleins advocaat voor extra verhoren in Nederland. Het betreft meerdere getuigen die mogelijk aanwezig waren tijdens het incident dat leidde tot Kleins diskwalificatie.

Klein werd in mei gediskwalificeerd wegens een dreigende beweging naar een cameravrouw, die ondanks afspraken

>>

bleef filmen. AVROTROS bestempelde de maatregel van de European Broadcasting Union (EBU) als "disproportioneel". Het is nog onduidelijk wanneer de verhoren zullen plaatsvinden en wanneer de zaak inhoudelijk behandeld wordt, hoewel een voorlopige procesdatum in juni was vastgesteld. Nederland overweegt nog of het volgend jaar aan het Songfestival deelneemt.

Europol Rolt Groot Balkankartel Op na Vierjarig Onderzoek

EUROPOL heeft een groot crimineel netwerk opgerold dat cocaïne uit Zuid-Amerika naar Europa smokkelde. Het Balkankartel gebruikte routes via West-Afrika en de Canarische Eilanden om drugs naar Europa te vervoeren. De Spaanse politie ontdekte het kartel en werkte samen met Europol en politiediensten uit meerdere landen, waaronder Brazilië, Duitsland en Turkije.

Het onderzoek startte in 2020 na de onderschepping van een Kroatische boot met cocaïne. Versleutelde berichten leidden tot verdere doorbraken. In totaal werden veertig aanhoudingen verricht en miljoenen euro's aan contanten in beslag genomen. De leiders van het kartel opereerden vanuit Turkije en Dubai, vanwaar ze hun netwerk aanstuurden.

Nederlandse Recyclebedrijven Zoeken Oplossing voor Overschot Hergebruikt Plastic

NEDERLANDSE recyclebedrijven ervaren toenemende moeilijkheden bij het afzetten van hergebruikt plastic. De Vereniging Afvalbedrijven pleit voor nieuwe Europese regelgeving om de industrie te ondersteunen. Hoewel de afvalscheiding verbetert volgens VA-voorzitter Boris van der Ham,

blijft de uitdaging om gerecyclede materialen daadwerkelijk te gebruiken voor nieuwe producten. Concurrentie van goedkopere grondstoffen uit Azië en de VS ondermijnt de economische levensvatbaarheid van Nederlandse recyclingactiviteiten. Het recente faillissement van Umincorp benadrukt de urgentie voor actie. Van der Ham waarschuwt dat vertraagde regelgeving de industrie verder kan schaden, met mogelijk meer faillissementen tot gevolg.

Politie Bevrijdt Gijzelaar na Mishandeling in Den Haag

OP zondag en maandag werd een 25-jarige man uit Den Haag gegijzeld, mishandeld en bedreigd in een woning in Moerwijk. De politie wist de locatie van het slachtoffer maandagochtend te achterhalen en hem te bevrijden. In de woning zijn drie verdachten gearresteerd, later werd een vierde verdachte in Rotterdam opgepakt. Het Openbaar Ministerie heeft gewacht met het vrijgeven van details tot na het verhoor van de verdachten door de rechter-commissaris. De gijzeling lijkt voort te komen uit een conflict binnen het criminele circuit. De verdachten zullen nog minstens twee weken in voorarrest blijven.

Sports Nederland

Oranje Gaat Voor Goud:

Klaar Voor De Strijd Tegen Polen!

OP zondag 16 juni om 15.00 uur (9.00 Arubaanse tijd) begint voor ons geliefde Oranje de jacht op het kampioenschap in Hamburg, waar ze het opnemen tegen Polen. Het belooft een spannende wedstrijd te worden waarin ons nationale team klaarstaat om het beste van zichzelf te laten zien. Laten we onze helden aanmoedigen en ons nationale gevoel van trots versterken!

Vooruitblik op de Wedstrijd
De eerste wedstrijd van het toernooi is altijd cruciaal. Het zet de toon voor de rest van de competitie en geeft het team de mogelijkheid om vertrouwen op te bouwen. Onze mannen zijn goed voorbereid en hebben hard getraind om op het hoogste niveau te kunnen presteren. Polen is een geduchte tegenstander, maar met de steun van onze trouwe fans en de passie van de spelers, geloven we dat Oranje deze uitdaging aankan.

Spelers om in de Gaten te Houden
- *Virgil van Dijk:* De rots in de verdediging, klaar om elke aanval van de tegenstander te neutraliseren.

- *Memphis Depay:* De gevaarlijke aanvaller, altijd op zoek naar kansen om te scoren en zijn team naar de overwinning te leiden.

Supporters, Laat Jullie Horen!
Nu is het moment om onze steun te tonen. Of je nu in Hamburg bent of thuis voor de televisie zit, jouw steun maakt een verschil. Trek je oranje shirt aan, pak je vlag, en laat van je horen! Gebruik de hashtag #HupHollandHup op sociale media om je steun te tonen en onze spelers te laten weten dat het hele land achter hen staat.

Laatste Woorden van Aanmoediging
Laten we de boodschap luid en duidelijk maken: We staan achter jullie, Oranje! Elke tackle, elke pass, elke goal wordt toegejuicht door miljoenen Nederlanders. Ga ervoor, speel met passie en trots, en weet dat jullie niet alleen zijn.

Samen Naar de Overwinning
Oranje heeft altijd laten zien dat ze in staat zijn om boven zichzelf uit te stijgen wanneer het er echt om gaat. Dit toernooi is geen uitzondering. Met onze steun en de onmiskenbare talenten van het team, kunnen we samen naar de overwinning streven.

Dus, aan alle fans: Hup Holland Hup! Laten we onze stem verheffen en Oranje naar de overwinning schreeuwen.

Het begint allemaal op 16 juni om 15.00 uur in Hamburg. Wees erbij, moedig aan en laten we samen geschiedenis schrijven.
Forsa Oranje!

FIFPRO Daagt FIFA Voor de Rechter om Wereldkampioenschap voor Clubs te Stoppen

DE internationale spelersvakbond FIFPRO heeft juridische stappen ondernomen tegen de FIFA in een poging om het wereldkampioenschap voor clubs in 2025 te annuleren. De vakbond maakt zich zorgen over de overbelasting van voetballers door de steeds vollere speelkalender en is vastbesloten de rechten van spelers te beschermen.

Overbelasting van Spelers

FIFPRO stelt dat de FIFA de nieuwe opzet van het WK voor clubs zonder enige vorm van overleg heeft ingevoerd. Het vernieuwde toernooi zal nu 32 clubs bevatten in plaats van de gebruikelijke 7. Deze teams worden verdeeld over acht poules van vier, waarna de winnaars doorgaan naar de knockoutfase met achtste finales, kwartfinales, halve finales en uiteindelijk de finale. Het toernooi staat gepland voor de zomer van 2025, direct na het einde van het MLS-seizoen.

De spelersvakbond is van mening dat deze uitbreiding de toch al overvolle speelkalender verder belast, wat schadelijke gevolgen kan hebben voor de gezondheid en het welzijn van de spelers. “Onze inspanningen om in gesprek te gaan met de FIFA over deze problematiek zijn vruchteloos gebleken. Daarom nemen wij nu deze juridische stappen om de fundamentele rechten van spelers te waarborgen,” verklaarde David Terrier, voorzitter van FIFPRO Europe, in een persbericht.

Internationale Steun

De juridische claim van FIFPRO krijgt steun van verschillende nationale spelersvakbonden, waaronder die van Engeland en Frankrijk. Deze steun onderstreept de brede bezorgdheid binnen de voetbalgemeenschap over de impact van de nieuwe toernooiopzet op de spelers.

Reactie FIFA en Clubs

De FIFA heeft nog geen officiële reactie gegeven op de aankondiging van de rechtszaak. Ondertussen heeft Real Madrid-trainer Carlo Ancelotti vorige week aangekondigd dat zijn team niet zal deelnemen aan het toernooi, wat voor opschudding zorgde. De clubleiding van Real Madrid heeft echter verklaard dat Ancelotti’s uitspraken voorbarig waren en dat er nog geen definitieve beslissing is genomen.

Nederlandse Deelname

Opvallend is dat er geen Nederlandse teams deelnemen aan de komende editie van het WK voor clubs. Dit benadrukt de verdeeldheid en de verschillende meningen binnen de internationale voetbalwereld over het nut en de timing van dit toernooi.

De aanklacht van FIFPRO tegen de FIFA markeert een cruciaal moment in de discussie over de balans tussen commerciële belangen en de gezondheid van spelers. Het is nu aan de rechter om te bepalen of het toernooi in zijn huidige vorm door kan gaan. Ondertussen kijkt de voetbalgemeenschap gespannen toe hoe deze juridische strijd zich zal ontvouwen.

Historisch Succes voor Nederland:

Twaalf Medailles op EK Atletiek in Rome

DE Nederlandse atletiekploeg heeft in Rome haar succesvolste Europese Kampioenschappen ooit beleefd, met een indrukwekkende twaalf medailles. Hiermee is het eerdere record van acht medailles uit 1938, 1950 en 2018 ruimschoots gebroken.

De Nederlandse atleten veroverden in totaal drie gouden, vier zilveren en vijf bronzen medailles. Dit resultaat komt op een perfect moment, anderhalve maand voor de Olympische Spelen in Parijs.
Technisch directeur Vincent Kortbeek is zeer tevreden: “We wisten dat we een kans hadden om de succesvolste EK ooit te beleven voor Nederland, maar het moet nog altijd gedaan worden. Het feit dat we het record al op de voorlaatste dag binnen hadden, is geweldig.”

Femke Bol was wederom de ster van de ploeg met twee gouden medailles op de 400 meter horden en de 4x400 meter estafette voor vrouwen, en een bronzen medaille in de gemengde estafette. Jessica Schilder won goud op de openingsdag bij het kogelstoten, terwijl Jorinde van Klinken zilver pakte in zowel het kogelstoten als het discuswerpen.

Een van de grootste verrassingen was de bronzen medaille van Liemarvin Bonevacia op de 400 meter, gezien zijn recente vormproblemen. Diane van Es verraste eveneens door zilver te winnen op de 10.000 meter, terwijl Cathelijn Peeters haar eerste grote toernooimedaille pakte met brons op de 400 meter horden.

De Nederlandse ploeg sloot het toernooi af met zilver voor de mannen en brons voor de vrouwen op de 4x100 meter estafette. Toch was er ook teleurstelling, vooral voor de 4x400 meter mannenploeg. Zij slaagden er niet in om door de series te komen, wat betekent dat ze deze zomer niet aan de Olympische Spelen mogen deelnemen. *“Dat is keihard,”* aldus Kortbeek. *“We hadden in Parijs een goed team kunnen hebben dat kon strijden om de finale.”*

Nederland eindigde op de zesde plaats in het medailleklassement. Italië voerde het klassement aan met 11 gouden, 9 zilveren en 4 bronzen medailles, gevolgd door Frankrijk en Groot-Brittannië. De Nederlandse prestaties bieden echter hoop voor een succesvol Olympisch toernooi in Parijs, hoewel de concurrentie daar nog sterker zal zijn.

RECETA DI DIA

Aki bo tin un receta facil y dushi cu porco:

"Porkchop cu saus di honing y mosterd"

Ingrediente:
4 porkchop
Salo y peper na gusto
2 cuchara di azeta di oleifi
¼ cup di honing
2 cuchara di Dijon mosterd
1 cuchara di mosterd geel
2 djente di conoflok corta chikito
1 cuchara di soya sauce
1 cuchara di binager di appel (opcional)

Instruccion:
1. Prepara e porkchop: Sasona e porkchop cu salo y peper na ambos banda.

2, Cushina e porkchop: Den un panchi grandi, keinta e azeta di oleifi riba candela meido-halto.

Añadi e porkchopnan y cushina pa mas of menos 4-5 minuut cada banda, of te ora nan ta bon bruin y bon cushina. Saca nan for di e panchi y pone nan den un tayo.

3. Prepara e saus: Den e mesun panchi, reduci e candela na medio y añadi e conoflok corta. Cushina pa mas of menos 30 seconde of te ora cu nan saca nan aroma. Agrega e honing, e dos mosterdnan, saus di soya y e binager di appel (si bo ta dicidi uz'e). Mescla bon tur e ingredientenan y cushina pa mas of menos 2-3 minuut, te ora cu e saus a reduci un poco y tin un consistencia levemente diki.

4. Sirbi: Bolbe pone e porkchopnan den e panchi y bañanan cu e saus. Cushina pa mas of menos 2 minuut adicional, permitiendo cu e porkchopnan absorbe e sabornan di e saus. Sirbi e porkchopnan cayente, compaña p'e saus riba dje.

Sugerencia pa compaña:
Batata machica
Berdura na stoom (manera brocoli of wortel)
Salada fresco.

Disfruta di e dushi y simpel receta aki di porkchop cu saus di honing y mosterd.

Fortaleza pa Famia

No kere cu nos lo ricibi nada, ora nos ta duda

DUDA ta enemigo di hende, duda ta pone cu hende no ta reconoce cu ta cielo ta goberna.
Den e buki di *Santiago (Jacobo) capitulo 1:5-8*, Señor ta hala nos atencion fuertemente tocante di duda bisando:
Ma si cualkier di boso falta sabiduria, lage pidi Dios, kende ta duna na tur hende generosamenente y sin reproche, y esaki lo wordo duna na dje. Ma lag'e pidi den Fe, sin ningun duda, pasobra esun cu ta duda ta manera un ola di lama, cu ta wordo lastra y tira den biento. Pasobra no laga e hende ey spera cu e lo ricibi algo di Señor, siendo un hende di curason dobel, inconstante den tur su caminda nan.

Ora Dios bisa algo ningun hende por cambi'e, y Dios su palabra ta bisa pa nos no duda, no solamente den pidimento di sabiduria, cual ta sumamente necesario pa nos por guia nos mes bida, di nos famia y di nos yiunan, pero den tur cos cu nos ta haci nos mester tin Fe den nos Creador, kende ta Dios Todopoderoso, esun cu a forma nos den barica di nos mama.

Un hende cu ta pidi y no ta kere, ta un hende di curason dobel, pasobra e ta pidi algo, pero eynan mes e ta duda cu e lo ricibi, pero un cos e ta lubida cu Dios no ta hende p'e gaña, y ta para skirbi cu cielo y tera lo pasa ma Dios su palabra lo no pasa.

Dios ta bendiciona esnan cu tin fe pasobra e palabra di Dios ta bisa: Awor Fe t'e siguransa di cosnan cu hende ta spera, e conviccion di cosnan cu hende no ta mira *(Hebreonan 11:1).*

Un biaha mas nos kier bisa cu Dios, ta stima esnan cu ta confia den dje, pasobra Su palabra ta bisa den *Isaias 26:3-4* asina aki: Lo bo warda den pas perfecto, esun cu su pensamento ta permanece den Bo pasobra e ta confia den Bo. Confia den Señor pa semper, pasobra den Dios e Señor nos tin un Baranca eterno.

Sadrac, Mesac, y Abednego tabatin Fe den Señor y Señor duna nan pas den un forno di candela, y nan a wordo tira aden ma nan a sali sin un cabey di nan curpa a kima.
Daniel tabata haci oracion na Dios constantemente cu fe y e a wordo tira den cueba di leon, pero e leonnan no por a mishi cu ne, pasobra Dios a manda un angel pa cera boca di e leonnan. Ora nos tin Fe den Dios, Dios mes lo bira nos defensa.

Pablo y Silas despues di a wordo mal bati y poni na cadena, tabata haci oracion y canta alabansa na Señor y e fundeshi di e prizon a tembla pa medio di un temblor y e cadena nan a cay y nan a keda liber.

Ora Dios permiti un prueba den nos bida, ta pa nos Fe crece den Señor, Ana den e buki di *1 Samuel 1:1-20* a pasa den un prueba cu a pone haci un compromiso cu Señor y Señor a dun'e e deseo di su curason.

Awendia hopi hende kier mira, cosnan sosode, pero poco ta kere den e poder, manera ta para skirbi: E husto lo biba pa medio di Fe, pasobra sin Fe ta imposibel pa agrada Dios.

Dios nunca a stop di haci milager, ta hende t'esun cu ta duda.
Laga nos pone tur nos confiansa den Señor nos Dios, pa nos por mira Su milagernan tuma luga.

Sinceramente, Pastor Marcel Balootje

Ultimo dia pa entrega e declaracion definitivo di winstbelasting 2023 y haci e pago corespondiente

DIA 31 di juli proximo ta e ultimo dia cu por entrega e declaracion definitivo di winstbelasting 2023 y haci e pago corespondiente. E fecha final tawata 1 di juli 2024. Riba peticion di e asociacion di conseheronan fiscal, Departamento di Impuesto a dicidi pa duna e contribuyentenan un poco mas tempo pa motibo di introduccion di e formulario digital nobo y ta brinda asina tur contribuyente incluso nan consehero fiscal un luna mas di tempo pa por cumpli.

Manera conoci, entrante aña fiscal 2023 mester entrega e declaracion di winstbelasting den forma electronico via e portal "BO impuesto".

Entrega e declaracion y haci pago

E ultimo dia pa entrega e declaracion y haci e pago di winstbelasting di aña 2023 ta bira 31 di juli 2024. Si acaso no ta alcansa pa entrega e declaracion definitivo pa dia 31 di juli proximo, lo mester entrega e declaracion provisional (voorlopige aangifte) y haci e pago corespondiente no mas laat cu dia 31 di juli 2024. Inspector lo evalua e peticion y si e contribuyente cumpli cu e condicionnan pa extension, e ultimo dia pa entrega e declaracion definitivo y haci e pago corespondiente ta bira dia 2 di december 2024.

Incumplimento

Contribuyentenan cu no cumpli cu entregamento di e declaracion definitivo, lo haya un cobransa adicional esta un 'naheffingsaanslag' inclui boet. Mescos ta conta si acaso e cliente a paga un suma menos cu locual el a declara na winstbelasting. E boet pa incumplimento di entregamento di e declaracion ta maximo Afl. 2.500. Si e contribuyente no haci e pago di winstbelasting of no haci e pago correctamente, e boet ta maximo Afl. 10.000.

Departamento di Impuesto ta conseha tur contribuyente di winstbelasting y/of nan conseheronan fiscal pa no warda te na ultimo pa entrega e declaracion y haci e pago di winstbelasting corespondiente pa evita un cobransa adicional (naheffingsaanslag) y e boet pa incumplimento.

SETAR ta participa fayecimento di:

Sra. Gladys A. Tromp-Felomina

Mama di nos colega
Giovanni Tromp,
Coordinator Outside Plant Operations.

Acto di entiero ta tuma luga diasabra 15 di juni 2024 di 9or pa 11or di mainta na Olive Tree Funeral Care & Crematory. Despues lo sigui pa Santana Central na Sabana Basora.

Gerencia, Staf y Personal di SETAR N.V. ta extende palabra di condolencia na Giovanni y demas famia.

SETAR

¡Dios es mi salvación! Confiaré en él y no temeré.
El Señor es mi fuerza, el Señor es mi canción;
¡él es mi salvación!.

Cu inmenso dolor na nos curazon nos kier anuncia fayecimento di:

Carmen Ivelisse Cornelio Pineda De Angel

Cariñosamente yama: "Mamita" of "Boyo"
*20-03-1962 - †07-06-2024

Na nomber di su:
Yuinan:
José Humberto Cornelio
Ramón Porfirio de los santos Cornelio
Angelina Angel de Rodriguez Beltre

Yerno:
Starlin. Javier, Rodriguez Beltre

Nietonan:
Ramón de los santos
Abigaíl de los santos
Abismael de los santos
Ashwayne.S.D, Rodriguez Beltre
Rowayne .S,Rodriguez Beltre
Dereck Savier Cornelio

Rumanan:
Dancy Cornelio Pineda
María Luisa Cornelio
Franklin Rafael Cornelio
Yndira Pineda
Ricardo Rafael Cornelio

Sobrinos nan:
Dancing Paola Heredia
Patricia Candelina Santana Cornelio
Adeonis Rafael Santana Cornelio
Mónica Quezada Cornelio.

Amigos y conocirnan:
Rodri, Fior, Martha, Marisol, Idalia, Wilson, Ramona, Yaha, Kathy, Deyanira, Zulimar.

Demas Famia: Bienvenido, Juan Carlos, Gavina, Juan Carlos JR (Carlitos), David, Famia Rodriguez Beltre y Diaz Beltre, Davia

Oportunidad pa condolencia lo ta **Diabierna 14 juni 2024** di 7or pa 9or di anochi na Pray Funeral Home na San Nicolaas.

Entiero lo tuma lugar **Diasabra 15 juni 2024** pa 3:30 di atardi na Santana Central na Sabana Basora.

Encarecidamente ta pidi pa dia di entiero pa asisti bisti cu colornan geel cu/of blanco
Nos ta lamenta cu despues di entiero nos lo no ricibi bishita di condolencia na cas.

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

A bay drumi den braza di Señor

Bera Soledad Quandt-Quandt

Mihor conoci como:"Sole"
*26-05-1961 - †14-06-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

A bay drumi den braza di Señor

Daniel Werleman

mihor conoci como "djiek"
*21-07-1937 – †10-06-2024

Na nombre di su
Esposa: Dominica "ShonCa" Werleman

Yiu di criansa mas stima:
Jorge "Wincho" y
esposa Rufina Geerman-Kelly y yiu
Narcisa Geerman y yiunan
Candido Geerman y yiunan
Lourdes Geerman y yiunan
Sra. Vda. Imelda Geerman y yiunan

Manera nietonan:
Winson Geerman
Emilio Geerman

Mayornan:
†Bibiano "Panchico" y †Angelica Werleman Croes

Rumannan:
†Bernardina y esposo †Benoit Solognier-Werleman y famia
†Simplicio Werleman
†Juanita y esposo †Policarpo Leest-Werleman y famia
†Rufina y esposo †Alejandro Geerman-Werleman y famia
Francisca Werleman y famia
Stefanita Werleman y famia
Ciro y esposa Cresciencia Werleman-Tromp
Japi y esposa Osmelia Werleman-Madiedo Garcia
Mai y esposa †Croes-Werleman y famia

Swa y cuñanan:
Laura Werleman y famia
Simplicio Werleman y famia
Ambrosio Werleman y famia
Juliana Werleman y famia
Rigoberta Werleman y famia

Sobrino mas stima:
Pablo "Papi" Geerman

Iha:
Mario Werleman

Amigo di cas:
Beltran Ras

Sobrino y sobrinanan, primo y primanan, famianan:
Werleman, Geerman, Kelly, Wever, Croes, Solognier, Leest, Tromp, Madiedo Garcia
y demas famia ta invita tur amigo, bisiña y conocirnan pa asisti na e acto di entiero cual lo tuma lugar **diasabra 15 di juni** pa 2 or na Misa Inmaculada Concepcion na Santa Cruz y despues lo sali bay pa Santana na Santa Cruz.

Nos disculpa si den nos tristesa nos por a lubida algun miembro di famia of amigo.

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra
na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.

Nos ta anuncia fayecimento di:

Juanita Laclé-Kelly

*05-12-1936 - †14-06-2024

Acto di entiero lo tuma lugar diamars 18 di juni 2024 di 9:00 pa 11:00 am na Royal Funeral Home, despues lo sali pa Santana catolico na Playa.

Enbes di flor of krans lo tin un box disponibel pa donacion pa Koningin Wilhelmina Kanker Fonds.

"Dios ta amor... y amor ta Dios, maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda di boso Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Sra.vda. Louisa Feliciana Winterdaal

Cariñosamente yama " Nana"
*04-02-1933 - †14-06-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Gradicimento / Invitacion

Na nomber di famia nan nos kier a gradici cada un cu a tuma nan tempo pa a bin dispidi di nos ser stima:

Aura Solognier Delany

Boso muestra di atencion ta di hopi aprecio y un gran sosten pa nos. Un danki na un y tur cu a manda carchi, krans, whatsapp, email y a hasi yamada nan telefonico.
Tambe na Aurora Funeral Home pa cu su bon servicio y atencion.

Ta invita pa asisti na 3 Santo Sacrificio di misa cual lo tuma lugar na Misa Inmaculada Concepcion na Sta Cruz
Diasabra 15 di juni 2024 pa 7'or di anochi
Diadomingo 16 di juni 2024 pa 8'or di mainta
Dialuna 17 di juni 2024 pa 7'or di anochi

Bo(so) presencia lo ta altamente aprecia.

AWEMainta

Scan nos QR code y bira abonado di AWEMainta

Completamente GRATIS

1: Usando bo camera di telefon, scan nos QR code na banda.

2. Bay riba “Show Options”, “Open in broswer”.

3. Yena e formulario.

Haya AWEMainta tur dia den bo inbox!

www.awemainta.com

www.facebook.com/AWEMainta

5880022

info@awemainta.com
noticia@awemainta.com
aviso@awemainta.com